

Turistický magazín

ročník XVI., březen 2022

ZDARMA

KAM

po Česku

www.kampocesku.cz

„Demokracie
je nesmyslný
systém ve chvíli,
když není občan.
Demokracie pro
poddané je na prd.“

-Karel Kryl-

Jaro si budeme
muset ještě zasloužit

Vojtěch Kubašta

„Velikonoční betlém“ malý

„Velikonoční betlém“ nemá nic společného s narozením Ježíška.

To jenom Vojtěch Kubašta tímto řešením posunul ve svém světě 3D hranici nemožného výš, k Velikonocům.

Zmenšené vydání z nakladatelství GAMON studio Roman Kubašta z let 1993 - 1995.

rozměr složený 15 x 21,5 cm
rozměr rozložený 30 x 21,5 cm
rozměr na výšku 16 cm

KOMPLET OBSAHUJE

- 3D příběh jako přání do obálky
- rozevírací dvojlistový betlém
- pásky na postavení vajíček (postranní zátěž při rozložení)
- obálku A5

Originalita a kvalita garantovaná Romanem Kubaštou

cena 220 Kč
osobní odběr 0 Kč
poštovné 70 Kč

Objednávejte na eshopu KAM po Česku www.kamocesku.cz/eshop

Milí čtenáři,

nevím, jak vy, ale když slyším o covidu, nevycházím z údivu, zvláště poslední dobou. Dobrymi zprávami se jeví snad jen ty vědecky ověřované, že látky v konopí (Cannabis) možná chrání před nákazou, stejně jako prodělání běžného nachlazení. Dobré pro ty, co se nechtějí nechat očkovat nebo netouží po covidu. Promoří se rýmičkou a zhulí marihuanou. Špatné pro

deset nejbohatších lidí světa, jejichž majetek se za pandemii více než zdvojnásobil.

Překvapení věda přináší stále. Když Karel Čapek předpověděl vzpuru robotů, byla to jenom vědecká fikce. A ejhle, v rakouském Wieselburgu se robotický vysavač Fluffy vzbouřil, uprchl z lahůdkářství a náměstím se vydal neznámo kam. Naproti tomu nevědeckým se jeví vyřazení planety Pluto ze sluneční soustavy (2006), spíše jen na základě astrologie než astronomie, a tak je naděje, že se zase do Sluneční soustavy vrátí. Jazykovědnou se jeví německá volba paslova roku. V roce 2020 to byl výraz klimahysterie a loni pushback, vytlačení migrantů od hranic ozbrojenými složkami. U nás hlasují pro vědecké sousloví moderátora ČT „virtuální kolonoskopie“, politicky přeloženo – zdánlivé lezení do zadku.

Toto lezení do temnot nikam nevede. Lépe je lezení do kopců, schodů na rozhlednu, na památky nebo do muzea. Tady platí pravý opak. Pokud tam nevezeme, nedozvíme se, neuvidíme, nezažijeme, a to by byla škoda. Za okny větrno vystřídá přicházející jaro a zavřeno se změní na otevřeno. Označení restaurováno nabídne párek a pivo a vše se vrátí do starých kolejí. Snad jenom ceny budou letos asi jiné, energeticky vyšponované a při jejich placení nám může prohlídka Hradu zhořknout. Přitom stále platí „Můj dům – můj hrad!“, tedy pokud někdo neřekne „Právě jsem se vrátil z Hradu...“, potom raději „Dále, od hradu dále“. Jinak ne! Památky jsou kořením našich výletů. Skvělý cíl našich tras. Jsou to místa, která naši předkové vybudovali a dlouhé generace jejich potomků o ně pečovali. Stojí za to je vidět...

Luděk Sládek, šéfredaktor

Babička říkala...

Rozrazil rezekvítek – babičky bylince říkaly bouřka, protože věřily, že jak ho utrhnou, bouřka přijde.

vychází elektronicky
27. 2. 2022

vychází elektronicky
1. 3. 2022

KAM vybírá z obsahu

17

Králův spor s biskupem	03
O lumpech, mordýřích a zlodějích	04
Velký bratr slavného bratra	05
Láska matematická	07
Zlatá ulička ve Střešovičkách	08
Za Ludmilou na Tetín	10
Malý čtenář a Broučci	11
Na Bartolomějské návrší (nejen) na školní výlet	11
Masopust držíme...	13
Chmelařské muzeum Žatec SOUTĚŽ	15
V Dolním Poohří začíná jaro	17
Pohádkové dračí cesty v Březně	18
Oáza klidu v rušném centru města	20
Výlet s nevšedními zážitky	21

Vypuzení mnichů

(925 let)

Bývalý Sázavský benediktinský klášter byl v 11. století centrem slovanské liturgie. Ale nic, byť by to bylo sebevíc bohulibé, nemusí trvat věčně.

Sázavský klášter, možná podoba z přelomu 11. a 12. století

Nejstarší zmínka o klášteře je z roku 1032, kdy kníže Oldřich povýšil komunitu poustevníka Prokopa s podporou pražského biskupa Šebíře na benediktinský klášter. Místo se stalo centrem slovanské vzdělanosti, které rozvíjelo i uchovávalo cyrilometodějskou tradici. Mniši však byli 8. března 1097 násilně vyhnáni, knihy a spisy bohaté knihovny páleny, jen málo jich uniklo zkáze. Poté byl klášter osazen benediktiny Břevnovského kláštera s opatem Dědhardem a provozována tu byla už jen latinská liturgie.

Alois Rula

foto © <https://steilweb.asu.cas.cz>

Čechy pro Vratislava (810 let)

V politice se obchoduje odedávna. Nejinak tomu bylo i v případě Vratislava, který dostal Čechy v léno od Ota IV. Brunšvického.

Když se dva perou, třetí se směje. Podobně tomu bylo na přelomu 11. a 12. století, když se Ota IV. Brunšvický a Filip Švábský přetahovali o titul římského krále. Situace mazaně využil třetí v zadu – český král Přemysl Otakar, který obratně lavíroval mezi oběma stranami, a vymohl si tak dědičný královský titul od obou soupeřů i papeže. Ota IV. se ale roku 1212 dostal do defenzivy a takticky udělil Čechy v léno Vratislavovi, prvnímu synu Přemysla. Přemysl následně zajistil nástupnictví druhému synovi Václavovi.

Ota IV. a papež Inocenc III., obraz z dílny Diebolda Laubera, cca 1450

-babok-

foto © Wikimedia Commons

KAM na výlet s ADAMEM ČÍZKEM

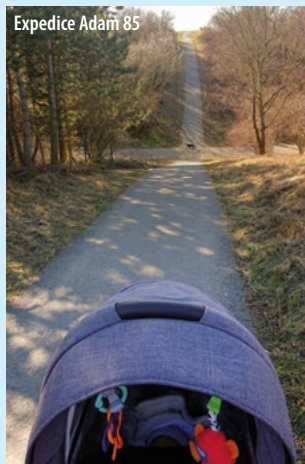
Zatím poslední z přírůstků do rodiny kam@rad se narodil 7. ledna, jmenuje se Adam a má se čile k světu. Aktuálně se pohybuje okolo pěti kilo a 56 centimetrů, v růstovém cyklu – spím, zabrečím, pojmím, počůráám a zatouchám. Pravda, občas si odkrkne nebo ublinkne, ale to jenom tak na okraj po jídle, nebo na tátovo triko. Má rád barevné věci, co se hýbou, ale především drncání. Je jasné, že nás zajímalo, KAM by nás Adam pozval na výlet.

Pro mne je každý výlet „Expedice Adam 84“. Tedy do míst, kde jsem nikdy nebyl. Ale jak jsem na světě déle a déle, některé výlety se začínají opakovat, třeba s babičkou. Asi proto, že musím na vzduch, abych nesmrđěl doma, takže cíl není nejdůležitější. Nejrůději ale mám výlety s maminkou Lúcou, kterým říkám „Expedice Adam 85“. Nejhezčí je do minizoo Milíčovský dvůr. Tam ti vám to někdy krásně zatouchá – jako já, když si dám záležet, takže se tu ztratím. Navíc některé zvuky, co

Adam ležící, spící...

foto © Lucie Sládková

Expedice Adam 85

tu slyším, už taky umím. Z minizoo pokračujeme okolo rybníků, Milíčovského, Kančíku, Homolky a rybníka Vrah, přes dva rybníky bezejmenné až k potoku Botyč a po jeho břehu na hostivařskou nádrž a její přehradu.

Děkuji, za zajímavý tip na výlet, Adame, myslím, že si ho někdy dáme spolu. Tak ať rosteš, kluku.

Luděk Sládek

Dopisy čtenářů

Dobrý den, mohu jen poprosit, měla bych dotaz, zdali se dá získat na pobočce informačního centra TIC Visitor Centre Můstek, Praha tištěná verze časopisu Kam po Česku? Opravdu moc děkuji za laskavost s odpovědí. Moc zdravím. Monika Princová

Dobrý den, paní Princová, na uvedenou adresu aktuálně magazin nechodí, nemáme informaci o provozních dobách TIC. Doporučit Vám mohu TIC Středočeské centrály v Husově ulici 21, případně jistotu budete mít u nás v redakci na známé adrese.

Krásný dobrý den, pane Sládku, moc děkuji za odpověď. My se včera doma usnuli, že si časopis předplatíme a máme to bez starostí :) Máte krásný časopis a moc za něj děkujeme. Ať se Vám všem v redakci daří :) S pozdravem, Monika Princová

Krásný dobrý den, paní Princová, myslím, že dobrá volba s ohledem na lednový růst pandemie, karantény, uzavírání infocenter... Nevím, kdo by byl schopen dnes zaručit, že magazin bude v infocentru v březnu, tam a tam. Pro nás je to už dva roky sázka do loterie, když pošleme KAM do infocentra, zda tam někdo vůbec bude. Ale začínáme být ve věštění

z koule dobří... Dobrá volba, paní Princová, vítejte do rodiny kam@rad...

Dobrý den, bude KAM vystavovat na veletrhu Holiday World v Praze? Petr Jandejsek

Dobrý den, pane Jandejsku, pokud byste se mě zeptal 17. února, řekl bych Vám, že ne. V pátek však přišla informace od pořadatele veletrhu, že se našlo místo pro náš stánek. Takže odpověď zní, ano! Budeme na veletrhu Holiday World od 18. do 20. března a stejně tak o týden později na veletrhu FOR BIKES od 25. do 27. března 2022.

Luděk Sládek, šéfredaktor

kresba Oldřich Duděk, foto Luděk Sládek

Králův spor s biskupem (800 let)

Po smrti biskupa Daniela (1214) se novým pražským biskupem stal Ondřej, probošt kapituly svatovítské na Pražském hradě. Biskup té doby vykonával také úřad králova kancléře.

Vztah Přemysla a Ondřeje ovlivnil Ondřejův postoj, který si přivezl ze Čtvrtého lateránského koncilu (1215). Ten svolal papež Inocenc III. do Lateránského paláce v Římě s účastí 71 patriarchů či metropolitů, 412 biskupů a 900 opatů. Myšlenku o církvi jako svébytném tělese vzal za své a rozhodl se ji prosadit v Čechách v praxi, především dosáhnout větší svobody v uvedení církevního hodnostáře do jeho úřadu.

Jeho představy tvrdě narazily u krále Přemysla Otakara I. Proto v prosinci 1216 narychlo opustil Čechy, prchl do Říma. Nad pražskou diecézí vyhlásil klatbu a obvinil Přemysla i šlechtu z potlačování svobod církve. Šalamounské řešení bylo vyhlášeno na Šacké hoře za účasti Přemysla, biskupa Ondřeje, papežského legáta Řehoře de Crescencio a řady prelátů z Čech i Moravy. Kompromis uspokojil krále i papeže Honoria, nikoli biskupa. Ondřej

Budova prepozitury, Metropolitní kapitula pod katedrálou na Pražském hradě

se v údajné obavě o život vrátil do Itálie. Velké privilegium české církve je listina z 10. března 1222, která ukončila vliv hradských úředníků a velmožů na církevní instituce, upevnila přímý vztah s panovníkem a nadřadila panovnickou moc nad zakladatelská práva.

Alois Rula

Špitál Na Františku

(740 let)

Jeden z nejstarších pražských špitálů založila Anežka Česká (1211?–1282). Nejmladší dcera Přemysla Otakara I. a jeho druhé ženy Konstancie Uherské své královské věno dala na stavbu klášterů a špitálu.

Anežka Česká, Osecký lektionář, 13. stol.

Spolu s bratrem Václavem I. založila 6. března 1282 špitál sv. Františka při kostele sv. Haštala v Praze. První zmínky se však pojí již s její matkou Konstancí, která vznik špitálu finančně podpořila. Anežka zajistila, že byl vyjmut z pravomoci pražského

biskupa a přešel pod ochranu papeže a špitální bratrstvo mohlo přijmout řeholi sv. Augustina. Klášter byl prvním zaalpským konventem klarisek, nejstarší gotickou stavbou Prahy, místem korunovace českého krále i pohřbívání Přemyslovců.

Antonín Fridrich

První arcibiskup pražský (725 let)

Poslední biskup pražský a první pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic se pravděpodobně narodil 25. března 1297 ve vsi Hostinka u Náchoda. V průběhu církevní kariéry byl politickým rádcem císaře Karla IV. i kandidátem na papeže.

Arnošt prožil část dětství v polském městě Kladsko, kde byl jeho otec královským purkrabím. Učil se zde svobodným uměním ve farní škole a dále v klášterní škole v Broumově. Vyšší studia teologie a práv absolvoval v italské Bologni a Padově, kde strávil celkem 14 let. Po návratu do Čech přijal kněžské svěcení a byl zvolen kapitulním děkanem u svatého Víta na Pražském hradě. Po smrti Jana IV. z Dražic byl v roce 1343 zvolen pražským biskupem. Po zřízení arcibiskupství v roce 1344 byl jmenován prvním pražským arcibiskupem. Téhož roku za přítomnosti krále Jana Lucemburského a jeho syna Karla IV. vysvětil základní kámen budoucí katedrály sv. Víta. Jako první český církevní hodnostář dostal od papeže právo korunovat české krále. O rok později stál u zrodu prvního vysokého učení v Praze Univerzity Karlovy. Působil jako její první kancléř. Arnošt z Pardubic byl vždy považován za patrona města Pardubic. Začal zde budovat hrad a před rokem 1359 dal postavit i chrám Zvěstování Panny Marie. Pro řád augustiniánů dal založit kláštery v Kladsku, Roudnici nad Labem, Jaroměř a Rokycanech. Projevoval se také jako štědrý donátor výtvarného umění. K nejvýznamnějším

Busta Arnošta z Pardubic v triforiu katedrály sv. Víta na Pražském hradě

dochovaným památkám patří deskový obraz trůnící Panny Marie s Ježíškem a s klečícím arcibiskupem Arnoštem u nohou, zvaný Kladská madona. Zemřel 30. června na svém zámku v Roudnici nad Labem a pochován byl v chrámu Nanebevzetí Panny Marie v Kladsku.

-aba-

Univerzitní politika

(605 let)

Pražská univerzita vyhlásila 10. března 1417 oprávněnost přijímání podobojí všemi věřícími. Tím se definitivně rozešla s katolickou církví a stala se zdrojem věroučných myšlenek husitského hnutí.

Univerzita Karlova, studie F. X. Margold, 1939

Následky vstupu politiky na akademickou půdu byly katastrofální. Univerzita ztratila svůj mezinárodní věhlas, postupně zanikly fakulty teologická, lékařská a právnická, zůstala fakulta svobodných umění. Ta se stala v čele s Jakoubkem ze Stříbra nejvyšší husitskou autoritou v otázkách víry a fungovala do počátku 17. století. Změna přišla s nástupem jezuitského řádu, který založil akademii v Klementinu s výukou filozofie a teologie.

-babok-

Historia magistra vitae

Březen 1622 (400 let)

Císař **Ferdinand II. zabavil Karlově univerzitu privilegia** a nekatoličtí mistři ji museli opustit. 14. listopadu téhož roku byla univerzita odevzdána jezuitům, kteří byli za stavovského povstání z Prahy vypovězeni. Roku 1620 se však vrátili a převzali univerzitu do svých rukou.

Březen 1847 (175 let)

Protirobotní hnutí zasáhlo Bílovecko a Šenovsko (Slezsko). V obou případech došlo k uklidnění až po zásahu vojska. Ke zrušení poddanství a robotní povinnosti došlo 7. 9. 1848 nařízením císaře Ferdinanda I. na návrh říšského sněmu. Rušení bylo očekáváno již od dob osvětlenství.

1. 3. 1777 (245 let)

Marie Terezie schválila návrh F. A. Raaba na poddanskou reformu (tzv. **raabizace**). Její podstatou bylo rozdělení vrchnostenských dvorů mezi poddané a převedení robot na peněžité platy. Při prováděné raabizaci došlo ke vzniku nových obcí (128 v Čechách a 117 na Moravě).

5. 3. 1187 (835 let)

Rozpory mezi knížetem Bedřichem a pražským biskupem Jindřichem Břetislavem byly řešeny na sněmu v Řezně. Fridrich Barbarossa jmenoval biskupa říšským knížetem, čímž ho vyňal z pravomoci českého panovníka. **Český stát se tak rozpadl** na České knížectví, Moravské markrabství a pražské biskupství.

6. 3. 1402 (620 let)

Proběhla **druhá vzpoura proti Václavu IV.**, kterého jeho bratr Zikmund zajal a odvedl do Vídně. Zikmund vydal rozkaz staroměstskému purkmistrovi, aby jej zatká a přivedl na Hrad. Vlády se ujala panská opozice v čele s Otou z Bergova a Jindřichem z Rožmberka.

Vývoz husitství (595 let)

Křížové výpravy se pokusily několikrát zničit husity. Jejich vojenský um ale slavil úspěchy a zlatý čas husitů měl teprve přijít. Bitva u Světlé (Zwettlu) se stala první zahraniční „spanilou jízdou“ neboli rejsou.

Doma v Čechách a na Moravě toho husité zničili už dost, ale žádné vojenské síle se nepodařilo toto kacírské vojsko zkrotit. Po prohrané bitvě u Ústí nad Labem v roce 1426 katolické síly vpadly na jižní Moravu. Břeclav málem padla, ale Prokop Holý v čele husitských vojsk rychlým přesunem městu pomohl. Katolíci se stáhli, ale na jaře roku 1427 se společně rakouští a čeští šlechtici pod vedením vévody Albrechta s husity utkali u Světlé (Zwettlu). O zhruba čtyřhodinové bitvě jsou různorodé informace. Dokonce ani datum není

Husité překračují Nitru, Věnceslav Černý

zcela jasné. Historikové většinou pracují s datem 14. března, ale objevuje se i datum 25. března 1427. Podstatné je to, že výsledkem byla opět porážka

katolického vojska a zhruba čtyři tisícovky mrtvých na jejich straně. Husité po vítězné bitvě město zapálili a vrátili se domů. Otevřeli novou kapitolu a v letech 1427–1433 podnikli několik zahraničních rejs neboli spanilých jízd. Jejich kladem snad bylo jen to, že došlo k přenesení bojů na území protivníka, které se stalo zdrojem kořisti a získání zásob. To umožnilo postupnou rekonstrukci domácího hospodářství postiženého předchozími vojenskými operacemi.

-liban-

O lumpech, mordýřích a zlodějích (530 let)

Je zřejmé, že ta slušnější část společnosti se s osobami z titulku potýká, co svět světem stojí, a najdou se i tací, co tak vidí některé politiky. Podstata stejná, jen metody se mění. Limonádový Joe v tom měl jasno: „Padouch nebo hrdina, my jsme jedna rodina.“

Loupež bot, z knihy Pouliční Arabové a Gutter Snipes, G. C. Needham, 1884

Situace z pohledu obecného bezpečí koncem 15. století nebyla asi růžová. Veleoslavín uvádí, že se kvůli kriminalitě sešel „sněm obecní knížat, pánův, rytířstva a měst českých na hradě pražském o mordeřích, loupežnících a zlodějích po silnicích, aby

vyzdvihovali a skutečně trestáni byli i ti, kteříž by je přechovávali“. Tím „vyzdvihovalím“ určitě nemysleli dnešní význam chvály..., spíš jen tak s oprátkou kolem krku nad zem trochu popozdvihnout... A kde se ti lumpové nejvíce vyskytovali? Převažuje představa,

Sluha okrádá pána, olej na desce K. Wauters, 1845

že snad jen v lese sídlí ta nejukrutnější banda včetně známého Lotranda. Historické prameny ale celkem věrohodně uvádějí, že se jedná o klišé. Popravčí knihy a další dokumenty z několika měst dokládají, že loupení, krádeže a přepadání se z větší části odehrávaly právě ve městech nebo v obydlích místech. Nejlépe v tlačenci nebo beze svědků, aby riziko odhalení a poznání zloděje bylo malé. Objevovaly se i případy najatých loupežných band, ale tam za nitky tahali mocní v pozadí, aby si ruce neušpinili. Důvodem toho všeho asi je, že u přepadení na cestě nebo v lese oběť přišla s pachatelem do přímého kontaktu, čímž se zvyšovala míra užitého násilí i prožitého strachu.

-babok-

1402
(620 let)
Mistr Jan Hus
14. 3. 1402
zvolen kazatelem a kaplanem
Betlémské kaple

1662
(360 let)
František Antonín hrabě Špork
* 9. 3. 1662
† 30. 3. 1738
český šlechtic,
mecenáš umění,
stavebník Kuksu

1737
(285 let)
Josef Mysliveček
* 9. 3. 1737
† 4. 2. 1781
český skladatel
pozdního baroka
a klasicismu

Architektonicky osobitý (140 let)

Významný český architekt, designér, teoretik a pedagog **Pavel Janák** se narodil v pražském Karlíně 12. března 1882. Jeho stavby a myšlenky měly zásadní vliv na vývoj české moderní architektury.

Od roku 1899 studoval na pražském ČVUT u prof. Schulze a současně navštěvoval ateliér profesora Zítka na pražské německé technice. V roce 1906 odešel na vídeňskou Akademii, kde studoval v ateliéru Otto Wagnera. Po stipendijní cestě po Itálii se vrátil do Prahy a krátce pracoval se svým přítelem architektem Josefem Gočářem v ateliéru Jana Kotěry. Společně s dalšími kolegy založili umělecko-průmyslové sdružení Artěl. Janák byl zaměstnán v mostním oddělení pražského stavebního úřadu a v této etapě realizoval svá vodní díla – jezy na Labi či architektonická řešení pražských mostů. Po raném tvůrčím období ovlivněném wagnerismem a českou modernou se stává jedním z iniciátorů a předním

Krematorium Pardubice, 1921–1923

protagonistou českého architektonického kubismu. Hlavními stoupenci nového slohu byli vedle Janáka i Josef Gočár, Josef Chochol a Vlastislav Hoffmann. Janák a Gočár založili specifický národní styl, tzv. obloučkový kubismus. Mezi nejznámější Janákovy stavby v tomto slohu patří krematorium v Pardubicích nebo Palác Adria v Praze. Dalšími významnými urbanistickými

Pavel Janák

počiny jsou kolonie funkcionalistických domů na Babě, hotel Juliš na Václavském náměstí nebo Husův sbor na Vinohradech. Janák se věnoval i obnově památek, stal se architektem Pražského hradu. Jeho manželství bylo bezdětné. Pavel Janák zemřel 1. 8. 1956 v Praze. Pochován byl na šáreckém hřbitově u kostela sv. Matěje, ale v 90. letech 20. stol. bylo hrobové místo zrušeno a Janáka tu dnes připomíná pamětní deska.

Alice Braborcová

foto © Wikimedia Commons

Velký bratr slavného bratra (135 let)

V Hronově nad Metují se do rodiny českého báňského a lázeňského lékaře Antonína Čapka a jeho manželky, mlynářské dcery Boženy, rozené Novotné, narodil první syn. Sudičky mu daly do vínku nadání psát příběhy a malovat.

Josef Čapek se narodil 23. března 1887 v Malých Svatoňovicích, odkud se rodina přestěhovala do Úpice (1890). Po obecné a měšťanské škole (1892–1900) vychodil Josef dvouletou tkalcovskou školu ve Vrchlabí, v roce 1903 pracoval coby dělník v továrně a od podzimu 1904 žil v Praze a studoval na Umělecko-průmyslové škole. Po absolutoriu odjel v roce 1910 do Paříže, kde navštěvoval Colarossiho akademii. Po návratu psal jako redaktor pro Umělecký měsíčník (1911–1912) a Volné směry (1913–1914), od roku 1918 pro Národní listy a v letech 1918–1920 redigoval časopis Nebojsa. Od roku 1921 do svého zatčení (1939) byl redaktorem a výtvarným

kritikem Lidových novin. Aktivně působil v Mánesu, Skupině výtvarných umělců a Tvrdošijných. K jeho dílům patří například Portrét Karla Čapka (1907, pastel), Ženský akt (1913), Nevěstka s velkým kloboukem (1918), Děvčátko s jahodami (1930) nebo cykly Oheň (1938–1939) a Touha (1939). V Národním divadle debutoval 25. ledna 1921 kostýmní výpravou ke hře Karla Čapka R. U. R. S bratrem se podílel na divadelní hře Ze života hmyzu (1921) a dalších. Pro děti napsal Povídky o pejskovi a kočičce... (1929). Konec života strávil v koncentračních táborech Dachau, Buchenwald, Sachsenhausen a Bergen-Belsen, kde také pravděpodobně

Karel a Josef Čapkové, s pejskem a kočičkou, 1927

po 13. dubnu 1945 zemřel. Jeho ostatky se nikdy nenašly.

-mf-

foto © Wikimedia Commons

Historia magistra vitae

12. 3. 1272 (750 let)

„Na den sv. Řehoře **most pražský kamenný**, kterýž královna Jitka na svůj náklad vystavěti dala, léta 1174 od veliké vody, kteráž se z náhlého jihu a deště na Vltavě rozmohla, **protržen** a mnoho kamení s vodou přeč zaneseno.“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 229)

13. 3. 1372 (650 let)

„V sobotu **narodil se v Praze Karel**, císaře Karla IV., a Alžběty, Kazimíra II. krále polského vnukyně syn a potom pokřtěn od Jana, patriarchy alexandrijského, kterýž toho času v Praze byl poslán císaři od papeže.“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 234)

14. 3. 1942 (80 let)

Byla vydána **vyhláška o prvním nuceném vystěhování obyvatelstva** ve středních Čechách (mezi řekami Vltava a Sázava) pro výcvikový tábor jednotek SS. Následovalo další masové vyhánění českých obyvatel z oblasti Brdska, Milovicka, Vyškovska a Benešovska.

14. 3. 1947 (75 let)

Ve Vídni skončilo československo-rakouské **jednání o úpravě hranic**, někteří ministři (zejména komunist V. Kopecký) chtěli posunout hranice i na jihu republiky. Československo získalo od vítězných mocností souhlas k bilaterálním jednáním s Rakouskem o územních otázkách.

15. 3. 1562 (460 let)

Král Ferdinand I. udělil jezuitské koleji Klementinu **právo univerzity**, tj. udílet doktorské grady z filozofie a teologie. Při koleji byl zřízen konvikt pro šlechtice a svatováclavský seminář pro chudší žáky. Plný vysokoškolský statut získal jezuitský ústav za císaře Matyáše v roce 1616.

1832

(190 let)

Julius Mařák

* 29. 3. 1832

† 8. 10. 1899

český malíř
a grafik, krajinář
2. polovina
19. století

1877

(145 let)

Josef Drahoňovský

* 27. 3. 1877

† 20. 7. 1938

český sochař,
rytec skla
a medailér,
profesor
Umprum

1902

(120 let)

Martin Frič

* 29. 3. 1902

† 26. 8. 1968

český filmový
režisér,
scenárista, herec
a pedagog

Historia magistra vitae

23. 3. 1932 (90 let)

V období od 23. 3. do 19. 4. proběhla **Velká mostecká stávk**a – stávka horníků severočeského revíru na Mostecku, která vyvolala hnutí solidarity. Stávky se zúčastnilo několik tisíc horníků z 31 dolů a nebyla potlačena. Šlo o největší sociální konflikt v období hospodářské krize.

24. 3. 1622 (400 let)

„Vyhlásil arcibiskup Jan Lohelius nařízení papeže Řehoře XV., jímž se lidu obecnému **přijímání pod obojí způsobou** naprosto **zakázalo** a jímž zrušena výsada, udělená druhdy Piem IV. národu českému.“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 281)

24. 3. 1707 (315 let)

Císař Josef I. vydal **nařízení**, že všichni obyvatelé monarchie jsou povinni plnit příkazy krajských úřadů **ve věcech berních** a v případě neplnění berních povinností lze použít vůči neplničům obvyklých donucovacích prostředků, a to bez ohledu na to, zda se jedná o úředníky, nebo o stavy.

27. 3. 1357 (665 let)

„Císař Karel IV. král český, **vysadil a nadal děkanství karlštejnské**, přidav k němu 4 kanovníky. Děkanství karlštejnské jako duchovní hodnost existuje dodnes, není však spojeno s žádnou povinností.“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 293)

28. 3. 1437 (585 let)

„Císař Zigmund stvrdil Horníkům všechny svobody, chtěje znovu **vyzdvihnout k staré slávě Horu Kutnou**, tento největší poklad a klénot království českého. Město zpuštěné dvojím vypálením za válek husitských.“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 296)

Zemřel tam, kde vše začalo (130 let)

Řeč je o Karlu Poláčkovi, rodáku z Rychnova nad Kněžnou, který zemřel 21. ledna 1945 u hornoslezského městečka Gleiwitz. Právě tady přepadli 31. 8. 1939 Němci svůj vlastní vysílač a na místě nechali mrtvá těla vězňů z Dachau v polských uniformách. Záminka pro vpád do Polska 1. 9. 1939, začátek druhé světové války.

Karel se narodil 22. března 1892 v rodině Jindřicha Poláčka, židovského obchodníka s koloniálem, a Žofie, roz. Kohnové, která vychovávala sedm dětí: Karla, Arnošta, Kamila, Ludvíka, Zdeňka, ale také Bertu s Milanem z otceva druhého manželství. Karel absolvoval v Rychnově základní školu, ale z vyššího gymnázia byl vyloučen. Dostudoval až v Praze (1922) a nedokončil ani právnickou fakultu. V první světové válce byl na ruské frontě, kde se vzdal do zajetí. Po návratu pracoval coby úředník, ale od roku 1920 začal psát do satirických časopisů, Lidových novin, Tvorb, Českého slova a časopisu Dobrý den. V roce 1933 se vrátil do Lidových novin, odkud byl pro svůj židovský původ po

vzniku protektorátu 1939 propuštěn. Manželství s Adélou nebylo šťastné, neshody s matkou měla i dcera Jiřina. Snad proto Karel úterky a soboty hrál v klubu Na Příkopě karty, v pátek večerel u Čapků, často s pátečníky, neděle a svátky trávil s přáteli.

V roce 1936 zahořel láskou k rozvedené JUDr. Doře Vaňákové (Weiszové), s manželkou se na podzim 1939 rozvedl. Adéla se odstěhovala do Rychnova a Dora zařídila Jiřině odjezd do Anglie. Díky tomu Jiřina unikla takřka jisté smrti. S otcem si dopisovala přes adresu ve Švýcarsku do července 1943.

Karel Poláček, 1943

Karel byl s Dorou 5. 7. 1943 deportován do terezínského ghetta a poté do Osvětimi 19. 10. 1944, kde se mělo dlouhá léta za to, že neprošel selekcí. Klára Baumöhllová však vypověděla, že Poláček přežil pochod z Osvětimi do pobočných táborů Hindenburg a Gleiwitz, kde však neprošel selekcí a byl 21. 1. 1945 zabit. „Do školy chodím každý den kolem jednopatrového domu, na kterém je štít s nápisem Martin Bejval“, první věta z románu, který „přežil“ a vyšel v roce 1946.

Luděk Sládek

foto © Luděk Sládek

Nikdy se nevrátí... (120 let)

V Liberci v Perlové ulici 232 se každoročně scházejí obdivovatelé s gramofonem na kliku. Připomínají si tu narození významného českého hudebního skladatele populární hudby, hráče na dechové nástroje i zpěváka.

Karel Vacek se narodil 21. března 1902 do rodiny libereckého truhláře a muzikanta. V roce 1910 se rodina přestěhovala do Prahy, kde se Karel učil hrát na housle, kontrabas, klarinet, trubku i lesní roh a v patnácti už hrál v několika pražských kapelách. Po první sv. válce byl přijat na pražskou konzervatoř, ale nesehnal peníze na školné. Během vojenské služby (1919–1924) působil u posádkových hudeb, v roce 1925 vystupoval v rámci naší expozice na

Karel Vacek, 70. léta 20. století

Světové výstavě dekorativního umění ve Francii. Po návratu hrál jako trombonista v orchestru kina Lucerna a v dalších souborech hrajících jazzovou hudbu. V roce 1928 se oženil s modistkou Julií Riegerovou a o rok později nastoupil do kvintetu Melody Boys R. A. Dvorského v kavárně Rokoko. Začal skládat vlastní písničky jako Cikánka (1931), Nikdy se nevrátí pohádka mládí (1932), Táboráku, plápolej (1932) a další. K jeho nejznámějším

Německé tango, 1933

skladbám patří Hej, panímámo nebo Šumařinka. Na pozvání Jaroslava Ježka účinkoval tři roky také v Osvobozeném divadle jako sólista na trumpetu. Za druhé sv. války vedl vlastní orchestr, s kterým vystupoval v českých městech. Aktivního hraní zanechal v roce 1956 a věnoval se už jen skládání a občas dirigování. Za svého života složil na 90 pisek, valčíků a dalších skladeb. V roce 1981 mu byl udělen titul národní umělec. Karel Vacek zemřel 18. 8. 1982 a pohřben byl na pražském Vyšehradském hřbitově.

-felix-

foto © Wikimedia Commons; www.antikvariát.eu

1912
(110 let)
Bořivoj Zeman
* 6. 3. 1912
† 23. 12. 1991
český filmový scenárista a režisér, např. Pyšná princezna

1917
(105 let)
František Trejtnar
* 7. 3. 1917
† 4. 12. 1982
československý vojenský letec, příslušník 310. čs. stíhací peruti RAF

1922
(100 let)
Josef Větrovec
* 5. 3. 1922
† 11. 2. 2002
český herec, dabér a ředitel Divadla E. F. Buriana (1973–1988)

Historia magistra vitae

28. 3. 1522 (500 let)

„V outerý **král Ludvík** s královnou Marií Habsburskou, manželkou svou, okolo 22. hodiny **do Prahy přijel.**“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 297) Chtěl urovnat spory mezi stavy a pokusit se o obnovu královské autority a zabezpečení rozchváceného zboží komory.

29. 3. 1372 (650 let)

„V pondělí velikonoční **klášter slovanský** sv. Jeronyma řeholy sv. Benedikta v Novém Městě pražském u přítomnosti císaře Karla IV., krále Václava, syna jeho a množství jiných knížat a pánův od Jana (z Jenštejna) **posvěcen.**“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 300)

30. 3. 1467 (555 let)

Za **vůdce katolického odboje** v Čechách proti Jiřímu z Poděbrad potvrdil papež Pavel II. jako hejtmana Jednoty zelenohorské Zdeňka Konopištského ze Šternberka. Ta byla založena na jeho hradě Zelená hora 28. 11. 1465. Po ukončení česko-uherských válek jednota zanikla.

31. 3. 1462 (560 let)

„Papež Pius II. **přijal posly české** před svou konsistoří u přítomnosti asi 4.000 osob a vyslovil konečné svoje usouzení o kompaktátech, dlouho o nich hovořiv, prohlásil je konečně za zrušená.“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 309)

31. 3. 1472 (550 let)

V Budíně (Budapešti) došlo k **uzavření ročního příměří** mezi Matyášem Korvínem a Vladislavem Jagellonským. Matyášova moc byla oslabována jeho soupeřením s Habsburky v Podunají a osmanskou expanzí na Balkáně, takže neměl síly k vytlačení Jagellonců z Čech.

Vyvalte sudy! (120 let)

Pocházel z rodiny českých muzikantů. Děd i otec byli muzikanti, stejně jako čtyři otčovi bratři. Sám měl šest sourozenců a muzikantem byl i bratr Václav. V archivu je zaregistrováno 14 různých názvů jeho polky a 27 textů v různých jazycích.

Řeč je o Jaromíru Vejvodovi, který se narodil 28. března 1902 na Zbraslavi.

V šesti začal hrát na housle, ve čtrnácti na křídlovku, v patnácti byl členem otčovy kapely (1917), kterou po návratu z vojny (1926) převzal a napsal pro ni 82 skladeb. První skladbu, Modřanskou polku (1927), překomponoval v roce 1929 a 1934 vyšla u nakladatele Hoffmana s textem Václava Zemana jako Škoda lásky. Kdyby nic jiného už nenapsal, tahle polka by mu zajistila nesmrtelnost. V roce 1938 získala zlatou desku, 1939 v USA byla hrána jako

Vejvodovy písničky, Supraphon 1972

Beer Barrel Polka v repertoáru Andrews Sisters, orchestru Glenna Millera, Benny Goodmana i Billie Holiday. Za druhé světové války byla písní spojeneckých armád i našich letců v Anglii, hrála se po celém světě, na všech stranách fronty. V roce 1981 získala cenu Radia Luxembourg a stanice ZDF Zlatý lev, 1987 byl v USA vydán aršík a poštovní razítko Beer Barrel Polka, 1995 provázela kosmonauty raketoplánu Discovery, zazněla v mnoha filmech, seriálu MASH a zvítězila v anketě českého rozhlasu Hit století (2000). Po únoru 1948 musel Vejvoda kapelu

Jaromír Vejvoda, nekorunovaný král dechovky

rozpustit a nastoupil do továrny jako skladník. Kapela přešla pod město Zbraslav jako Zbraslavanka. Vejvoda žil v Teplicích, Praze a měl syny Jaromíra, Jiřího a Josefa – ten se stal také hudebníkem a vnučka Zuzana je muzikálová herečka. Král dechové hudby zemřel na Zbraslavi 13. 11. 1988 a byl pohřben na zbraslavském hřbitově Havlín.

Antonín Fridrich

Láska matematická (80 let)

Představa matematické písemky nebo složitých vzorců může leckoho i dávno po škole oprávněně vyděsit. Pro Antonína Sochora byla matematika láskou na celý život.

Antonín Sochor se narodil 1. března 1942 ve velmi komplikované době, ale válečné a poválečné období mu nenarýsovalo žádné zásadní negativní kontury. Po studii na gymnáziu svoje matematické vlohy rozvinul studiem na Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy v Praze a následně se jeho specializací stala matematická logika a teorie množin. Po roce 1989 se výrazně veřejně angažoval nejdříve v barvách KDS a po jejím sloučení s ODS pod touto stranou. Byl

Sochorova kniha se dnes nabízí za neuvěřitelných 2 200 Kč

poslancem v letech 1995–1996 a členem sněmovního výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu. Veřejně činný byl i na komunální úrovni jako člen zastupitelstva městské části Praha 2 od roku 2002. Mezi jeho nejvýznamnější odborné publikace patří Klasická matematická logika (2001) a Matematika teorií množin (2005). Obě díla tvoří základ moderní univerzitní výuky matematické logiky. Jeho poslední kniha Logika pro všechny ochotné myslet (2012)

Antonín Sochor

vyšla čtyři roky po jeho smrti díky rodině a kolegům. Je určena pro studenty vyšších ročníků gymnázií a veřejnosti. Obsahuje logické hádanky, zájemcům o studium matematiky nabízí výrokovou a predikátovou logiku nebo náročnější dokazování. RNDr. Antonín Sochor, DrSc., zemřel 17. 5. 2008.

-babok-

1927

(95 let)

Miloš Kirschner

* 16. 3. 1927

† 2. 7. 1996

český loutkoherec a ředitel divadla Spejbla a Hurvínka

1937

(85 let)

Zdeněk Beran

* 7. 3. 1937

† 7. 11. 2014

český malíř, autor objektů a instalací, vysokoškolský pedagog

1937

(85 let)

Emil Sirotek

* 20. 3. 1937

† 1. 10. 1999

český kameraman, spolupracovník Jireše, Vorlíčka či Plívové-Šimkové

MUSICA FLOREA
20. festivalový cyklus | Musica Florea Bohemia 2022

30 let souboru Musica Florea

Hudební experimenty 17. a 18. století
Praha, Velkopřevorský palác, Rytiřský sál

25. 3.
19:30

Vstupenky na www.goout.net www.musicaflorea.cz

MINISTERSTVO
KULTURY

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

PRAHA 1

Zlatá ulička ve Střešovičkách

Původní dělnickou kolonii a jeden z nejzachovalejších vesnických souborů v Praze najdete na jižním hřebetu střešovičského kopce, kde se původně rozkládaly i vinice. Dřívější název Kocourka pochází od nejstarší viniční usedlosti ze 17. století.

Další pražská Zlatá ulička, Na Kocourkách

Na Kourkách, střešovičský fenomén

Samotná obec byla vybudována již v 10. a 11. století a spadala pod Strahovský klášter. Od roku 1143 byla součástí hospodářského zázemí kláštera. Až do 18. století tvořilo osadu jen několik málo stavení, ale po přílivu lidí z venkova se zástavba začala zahušťovat. Stavěly se malé jednopatrové domky s malými okny, ti nejchudší si budovali příbytky přímo v pískovcových skalách, kde žilo i několik rodin pohromadě. V 19. století se z původní malé osady stala dělnická kolonie. Do současnosti dochované domky se nacházejí hlavně kolem ulic Na Kocourkách a Ve Střešovičkách.

Zdejší historická zástavba byla vyhlášena roku 2004 památkovou zónou a svou zachovalostí připomíná Zlatou uličku na Pražském hradě. Původní architektura se zachovala nejen díky přízemním domkům, ale také díky dláždění ulic tzv. kočičími hlavami a starým kamenným patníkům. Bohužel postupně došlo i k demolici několika cenných objektů, ale celkově si tato městská část ponechala svůj genius loci. V okolí čtvrti se nachází další zajímavé stavby, jako usedlosti Kajetánka, Petynka, Šlajferka nebo Malovanka.

-mp-

foto © Prague.eu; Mapio.cz

TRIPPER

Velká dobrodružná hra pro velké i malé

Detektiv Vítěz Šifra Fantom Poklad

POJĎ SI HRÁT VEN!

VYZKOUŠEJ ZDARMA

www.tripper.cz

HRY BEZ MOBILU
telefon nechte v kapse

www.tripper.cz/zdarma

Komenský stále promlouvající (430 let)

Český myslitel, filozof a spisovatel, označovaný jako učitel národů, byl posledním biskupem Jednoty bratrské. Patří k nejproslulejším Čechům, a to zejména jako teoretik pedagogiky, zabývající se všeobecnou teorií výchovy, didaktikou a výukou jazyků.

Mědirytinový předtitul sebraných didaktických spisů Komenského vydaných v Amsterdamu 1657

Komenský pocházel z měšťanské rodiny (28. 3. 1592 – 15. 11. 1670). Místo jeho narození není známo, uvádí se Uherský Brod, Nivnice nebo Komňa, odkud pocházela otcova rodina. Otec Mar-

Rembrandtův portrét Starého muže, údajně Komenský, okolo 1660

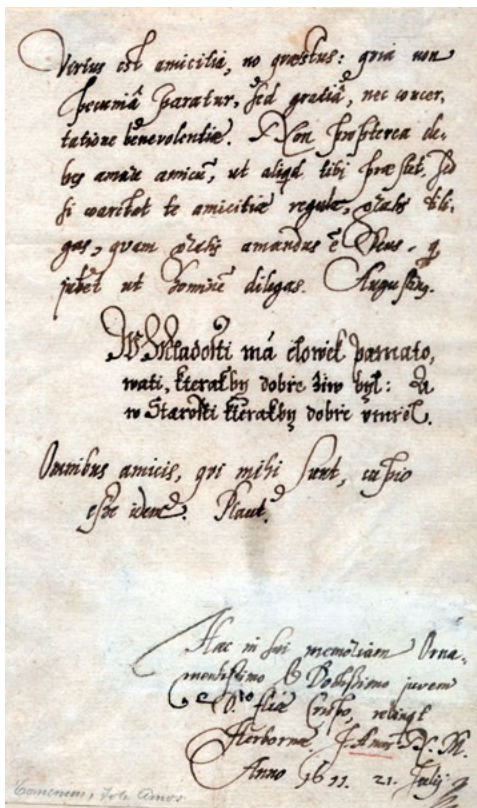
tin Segeš byl významným členem Jednoty bratrské, přijal pseudonym Komenský. S manželkou Annou, roz. Chmelovou, měl pět dětí: Jana, Kateřinu, Markétu, Ludmilu a Zuzanu. Jan později jednu ze

Latinská třída z Orbis Pictus

svých knih (Všenáprava vlasti) podepsal Jan Amos Szeges Nivnický, po otci nazvaný Komenský. Často se používá latinská varianta jeho jména Iohannes Amos Comenius, např. v němčině, angličtině či francouzštině. Komenský jako nekatolík odešel po Bílé hoře roku 1628 do exilu, nejprve do polského Lešna, kde čekal na brzký návrat do vlasti. Poté působil ve Švédsku, v Uhrách, opět v Polsku a posledních čtrnáct let života v Nizozemsku. Zemřel v Amsterdamu a pochován je v Naardenu.

Komenský psal česky, latinsky a německy. Věnoval se filozofii, teologii, lingvistice, bohemistice, didaktice a též písňové tvorbě. Jeho spisy jsou často autobiografické, inspirované událostmi z jeho

Nejstarší dochovaný rukopis Komenského, psáno latinsky a česky, 1611

Jan Amos Komenský, okolo 1656

života. Ač se nejedná o beletrii, mají jeho díla vytříbený jazyk s mimořádnou literární hodnotou, a tak patří k vrcholným dílům české literatury.

Orbis Pictus učebnice pro děti, 1658

Labyrint světa a ráj srdce představuje alegorický příběh. Vypravěče provází Všeživ, Všudybud a Mámení a líčí mu krásy světa, on však vidí jen klam, marnost, faleš, bídu a smrt. Východiskem se stává víra. Kniha Orbis pictus (Svět v obrazech) byla nejdříve učebnicí latiny, později i dalších jazyků. Vystupuje zde homo ludens, jenž své schopnosti rozvíjí hrou. Odsud pochází známý Komenského princip schola ludus (škola hrou). Didactica magna (Velká didaktika) je spísem o vyučovacích metodách. Komenský rozděluje výchovu do čtyř stupňů po šesti letech (mateřská škola, povinná školní docházka, gymnázia a univerzity). V Didactice stanovuje deset dodnes obecně platných vyučovacích zásad, např. učení od mládí, přiměřenost látky věku, praktické využití znalostí, posloupnost od jednoduchého ke složitějšímu, stále opakování nebo zábavnost výuky. Jeden z Komenského citátů říká: Co nevytvoříte v čase, který je Vám vyměřen, nikdo za Vás již nevykoná.

Pavel Edvard Vančura

Za Ludmilou na Tetín

Místa svatá, tajemná i kletá jsou místem k zamyšlení. Tetín, propojený s naší ranou historií, ale i patronkou české země svatou Ludmilou, je přesně takovým místem.

Pozůstatky tetínského hradu ze 13. století

Loni uplynulo 1100 let, co temné úklady vedly právě na Tetíně k jejímu zavraždění. Nechme ale spát její vikingské vrahy. Zbytky hradu Václava II. z 2. pol. 13. stol., které dnes obdivujeme, kronikář Kosma popsal jako údajné místo zavraždění kněžny Ludmily. Pravda, Tetín je prastarý, opředěný mnoha pověstmi. Původně tu stávalo slovanské hradiště bájně Krokovy dcery Tety. Hradiště se

Interiér kostela sv. Jana Nepomuckého v Tetíně, založený před rokem 1357

rozkládalo v místech dnešní obce. Později tu sídlila první česká kněžna Ludmila, která tu byla za zcela jasných okolností roku 921 zavražděna. Hradiště nahradil na konci srázného ostrohu nad pravým břehem Berounky kamenný středověký hrad, který se za Václava II. stal sídlem přemyslovských levobočků, proto byl nákladně rozšířen a opevněn. Roku 1357 koupil panství Karel IV. a připojil jej k nově zbudovanému hradu Karlštejnu. Starý tetínský hrad zanikl. Zajímavý výlet sem vede z železniční stanice Srbsko Stezkou sv. Ludmily (4,6 km/60 minut). Z Tetína do Berouna na nádraží to je co by dup (2,8 km/40 minut).

Marcela Ejemová

Nevidaný větrník

Větrný mlýn zná snad každý, alespoň z pohádek. Větre m roztáčené lopatky vytvářely energii potřebnou k mletí mouky. Tyto mlýny vznikaly více na Moravě, v Čechách převažovaly mlýny vodní, pětikrát efektivnější. Věděli jste, že u nás je dodnes 103 větrných mlýnů? Přestože větrné mlýny nizozemské jsou pověstné, je tu české ale.

Pozůstatky větrného mlýna z počátku 18. století

Větrný mlýn na vrchu Chlumky (400 m n. m.), mezi obcí Příčovy a rybníkem Musíkem, který snad v 16. stol. nechal postavit Jakub Krčín z Jelčan a Sedlčan, je torzem gigantické technické stavby z konce 18. století. Obec Příčovy eviduje několik zápisů o mlýnu na vrchu Chlumky. Jednak z roku 1604 v urbáři lobkovického panství, nebo zápis z roku 1617, v němž se píše, že sedm osob, které přebývají a pracují na takzvaném „Větrníku“, patří mezi poddané. Kdy tu pověsili mletí mouky na hřebík, není známo, ale od druhé poloviny 18. stol.

Veronika Tucogljidsová, Větrný mlýn Příčovy, 2021

je uváděn jako pustý. Památkový katalog uvádí, že dvě třetiny výšky objektu tvoří mírně kónická spodní část, zakončená římsou z prejzů. Nad římsou vystupují pozůstatky horní části stavby, která měla cylindrický tvar. Vnitřek stavby je prázdný, na zdivu jsou patrné otisky dřevěné konstrukce stropů. Mlýn má kruhový půdorys více než 13 m, dole má zdivo až 1,2 m. Stavba nemá co do velikosti u nás i v Evropě obdoby. Z Příčov je to sem 700 m – a asi 9 minut chůze.

Alois Rula

foto © Michal Ritter, Veronika Tucogljidsová

Jindřichova skála

V Brdech z vrcholu Beranu, na jeho severovýchodních svazích, vybíhá proti zřícenině hradu Valdek rozsáhlá Jindřichova skála (588 m n. m.). Dříve se jí říkalo Vísecká, podle nedaleké osady Malá Víska.

Geomorfologicky se jedná o tzv. **mrazový srub** tvořený kambrickými slepenci, který patří k **nejvyšším v Brdech**. Je tvořen komíny a věžemi až 20 m vysokými a posety je zbytky borového lesa na skalnatém podloží. Již roku 1910 bylo místo zásluhou ředitele hořovického velkostatku Johanna Liebuse upraveno na turistickou vyhlídku a opatřeno litinovým zábradlím z komárovských železáren. Tehdy také došlo na označení místa jako Heinrich-Fels, na počest majitele panství Jindřicha knížete z Hanau. Skalisko bylo v minulosti pro svou členitost často využíváno horolezci. Na vrchol vedlo až 50 horolezeckých tras různé obtížnosti.

V roce 2019 byla Jindřichova skála označena za přírodní památku pro zachovalost několika druhů chráněných rostlin, zejména lišejníků,

Jindřichova skála

kterým vyhovují osluněná suťová pole. Na vrchol doporučujeme vyrazit z Malé Vísky jižním směrem po žluté. Po pár stech metrech pak pokračujte vlevo k vrcholové partii. Krásný výhled bude vaší odměnou.

-mf- foto © Jaroslav Hodiment

Neprojdou!

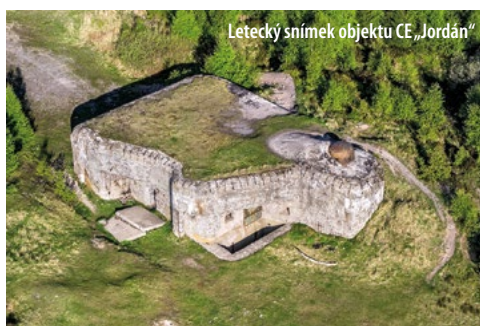
Předválečná opevnění byla budována v letech 1935–1938 v pohraničí a na vybraných místech ve vnitrozemí. Opevnění měla sloužit proti nepřátelským sousedům – Německu, Maďarsku, Rakousku a Polsku. Po přijetí mnichovské dohody zůstala na odstoupeném území většina objektů.

Objektem ve vnitrozemí byl zkušební a cvičný objekt CE „Jordán“, lidově „Benešák“. Postaven byl pražskou firmou Litická, a. s., od 14. 4. do 27. 5. 1936 (hrubá stavba) za 884 000 Kč. Postaven je ve II. stupni odolnosti, strop dosahuje 200 cm a čelní stěna 225 cm. V horním podlaží jsou místnosti strojovny, filtrovny, velitele a telefonisty. Ve střelecké místnosti byly umístěny hlavní zbraně – dvojče kulometů a protitankový kanon. V krycím křídle byly nádrže na vodu, toalety a vstup do pancéřového zvonu. Dole byly ubikace pro 22 mužů, místnost zemní telegrafie, sklad proviantu a jímka odpadních vod. Od

podzimu 1936 tu probíhaly zkoušky protitankového kanonu vz. 36 spřaženého s těžkým kulometem vz. 37, těžkých kulometů vz. 35, 37 a lehkého kulometu vz. 26. Testovala se také vzduchotechnika, osvětlení, agregát, dveře a spojení. Objekt známe z filmů Piloti (1988), Obecná škola (1991) a v okolí také natáčel Václav Chaloupek večerníčky Médově (2001). Od roku 2012 je kulturní památkou. Nachází se na vrchu Houpák v Brdech, v nadmořské výšce 760 m. Ze Zaječova je to sem 5,2 km, což vám zabere nanejvýš 90 minut.

Antonín Fridrich

Letecký snímek objektu CE „Jordán“

foto © Wikimedia Commons, autor M. Laub, Jirka Jiroušek

Na Bartolomějské návrší (nejen) na školní výlet

Bartolomějské návrší je poklad v srdci Kolína. Celoročně vás zveme k návštěvě areálu rozprostírajícího se kolem chrámu sv. Bartoloměje.

Pro základní i střední školy je zde připravena řada programů.

Kostel v našem městě je gotiky chloubou

Již sedm a půl století je chrám sv. Bartoloměje architektonickou a duchovní dominantou města Kolína. Majestátní chrám odolal všem věkům a zůstává tím, čím byl po celou dobu – místem setkání člověka s Bohem a člověka s člověkem.

Edukační interaktivní program seznamuje s kostelem sv. Bartoloměje v Kolíně, jeho historií a současností.

Po stopách předků vás zavede komentovaná procházka po návrší s pracovními listy. Seznámí vás s významnými památkami areálu včetně kostnice.

Zajímá vás příběh zvonu?

Ve zvonici si představíme příběh zvonu coby nositele zpráv, jako svědka lidských i církevních příběhů či jako atributu starobylého řemesla.

A co teprve návštěva staré školy?

Moderní interaktivní výstava je věnovaná událostem z historie města a slavným osobnostem Kolína. Františka Kmocha zná téměř každý, víte ale,

Bartolomějské návrší – poklad v srdci Kolína

že z Kolína pocházel i slavný pierot a zakladatel moderní pantomimy Jean-Gaspard Debureau, miláček Paříže? Do této staré farní školy chodil jako její žák třeba i dábelský rybníkář Jakub Krčín, pomocí videomappingu se přenesete k jihočeským rybníkům. A Josef Sudek vás naopak pozve do svého ateliéru. Neváhejte a přijměte pozvání.

Bližší informace o programech vám poskytne Mgr. Ilona Boháčková, mobil: +420 702 007 638, e-mail: bohackova@muzeumkolin.cz

www.muzeumdetem.cz
www.bartolomejskenavrsi.cz

BARTOLOMĚJSKÉ
NÁVRŠÍ

kolín

Malý čtenář a Broučci

Před sto čtyřiceti lety spatřilo světlo světa první číslo slavného dětského časopisu Malý čtenář.

Vycházel od roku 1882 až do roku 1941. Jeho zakladatelem byl učitel Gabriel Smetana (1855–1933), který proslul také jako první překladatel díla Karla Maye do českého jazyka – v roce 1888 přeložil pro Vilímkovo nakladatelství román Syn lovců medvědů. Rodák z jižních Čech se v roce 1899 usadil ve středočeském Rakovníku, kde je také pohřben. V Rakovníku bydlel jen kousek od rodného domu spisovatele Gustava Jaroše (1867–1948), jehož nadšený článek z roku 1893 obrátil pozornost čtenářů k do té doby neznámým Karafiátovým Broučkům (1876), kteří se tak díky jeho příspěvku stali jednou z nejznámějších a nejvydávanejších českých knih pro děti.

Na výlet do Rakovníka za Malým čtenářem, Broučky a dalšími literárními zajímavostmi pro malé i velké knihomoly vás zve Městské informační centrum Rakovník.

Rakovník

www.knihovna-rakovnik.cz

Zažijte středověk

Jak se žilo ve středověké osadě? Jak lidé pracovali, vařili a oblékali se? Vše můžete zažít během víkendu 26.–27. 3. v Historickém parku Bärnau-Tachov.

Představitelé tehdejších obyvatel vás zvou do svých obydlí. Další oživení parku se chystá na Velikonoční pondělí. Otevřeno je i v ostatní dny (út–ne, začátek sezony 26. 3.). Park najdete nedaleko hranic na bavorské straně, přes bývalý přechod Pavlův Studenec-Bärnau.

HISTORICKÝ PARK
BÄRNAU - TACHOV

Více na
www.historicky-park.cz

foto © Hanka Krejbišová

Napsali Jiří Žáček a Jiří P. Miška
Ilustroval a graficky upravil Luděk Bárta
Kdopak by se čertů bál

Pod Čertovou horou v Čertově lese přistane jednoho dne cestovní almara. Z ní se vykulí dva čerti, Trdlík a jeho děda Černoprsk. Chtěli sice přistát v jiném století, ale protože peklo nezahálí, pustí se do napravování každé lumpárny, na kterou narazí. Opuštěný zámek, v němž se Trdlík s Černoprskem zabydleli, jednoho dne objeví Rozárka. Je to čiperné, hodné děvče a čertů se nebojí, a tak s nimi začne kamarádit. Podaří se trojlístku odhalit únosce Mony Lízy? Kdo vyhraje soutěž kapel? A naučí se Trdlík konečně čarovat? Příběhy podle stejnojmenného Večerníčku doplňují hravé ilustrace včetně bonusových obrázkových galerií.

? Kdo je Rozárčin tatínek?

- a) pan hajný
- b) pan učitel
- c) pan prezident

Své odpovědi nám pošlete do 15. března z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Edice ČT knižní dárek.

Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize www.eshop.ceskatelevize.cz. Novinky můžete sledovat i na www.facebook.com/ediceCT.

Ladislav Zibura
Prázdniny v Česku

Za dobrodružstvím není třeba létat přes půl světa! Stačí procesovat rodný kraj a dobře se dívat. Vydejte se s Ladislavem Ziburou na dvouměsíční jízdu po českých luzích a hájích a připomeňte si, v jak rozmanité a krásné zemi žijeme. Můžete se těšit na vyprávění plné zajímavostí, pozoruhodných příběhů z naší historie a setkání se svéráznými lidmi. Navštívíte všech čtrnáct českých krajů, načerpáte tipy na vlastní výpravy a jako obvykle se také od srdce zasmějete.

cena: 449 Kč
www.albatrosmedia.cz

Hana Knebllová
Šlechta v českých zemích

Aristokracie od středověku po současnost

Kniha renomované autorky mapuje osudy aristokracie v českých zemích od středověku až do současnosti. Poutavě vypráví o výjimečných mužích a ženách, ale také o černých ovčích rodin, o významných diplomatech, vojevůdcích a cestovatelích, šťastných a nevydařených manželstvích. Čtenáře možná překvapí, že za první republiky bylo zakázáno používat šlechtické tituly a byla provedena pozemková reforma, která značně zmenšila majetek aristokracie.

cena: 349 Kč
www.luxor.cz

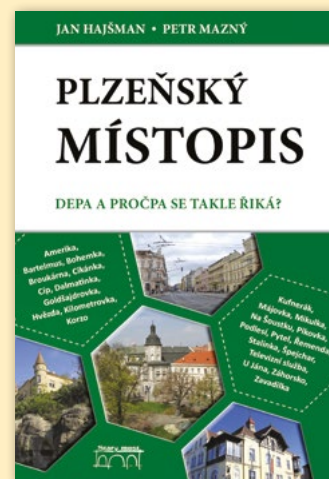

Jan Hajšman, Petr Mazný
Plzeňský místopis

Depa a pročpa se takle říká?

Velmi podrobný plzeňský místopis volně navazuje na Plzeňsko-český slovník. Několik stovek hesel vysvětluje, proč se jednotlivé plzeňské lokality tak jmenují a kde leží. Zkratka Depa a pročpa se takle říká?

cena: 299 Kč
www.starymost.cz

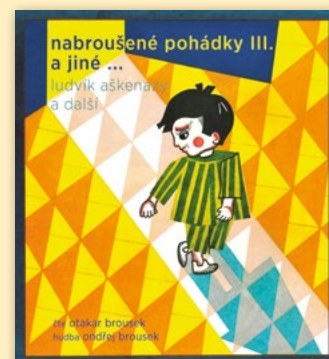

Ludvík Aškenazy, Jan Vladislav,
Jan Stanovský, načelil Otakar Brousek
Nabroušené pohádky III. a jiné

audiokniha

Fantastické pohádky, ze kterých se utluče smíchy celá rodina. „Co je, prosím, pohádka jiného než lež, na kterou se nikdo nezlobí?“ Byl jednou jeden spisovatel. Měl velkou fantazii, rád psal. A rád si vymýšlel. Jednou ho napadlo, že by mohl napsat nějaké pohádky. Některé praštěné, jiné praštěnější. Krátké vtipné příběhy o dětech, lidech, oživlých věcech i zvířátkách, představujících se v neobvyklých situacích plných fantazie. A kde se inspiroval, když skládal svou Malou lesní hudbu? Ponořte se do geniálního světa mistra slova Ludvíka Aškenazyho.

cena: MP3 ke stažení 139 Kč, CD MP3 189 Kč
www.tympanum.cz

1. dubna otvíráme a není to apríl

Po třech letech a devíti měsících se znovu otevřou brány strakonického muzea, které ukončilo jednu z největších rekonstrukcí (stavební i expoziční) za poslední desetiletí. Těšit se můžete na pět nových expozic, nové zázemí i společenské a edukační sály. Do nových prostor se přestěhovala i muzejní knihovna a badatelna.

Nové expozice představují pět hlavních oblastí, které jsou pro město Strakonice typické: textilní výrobu, průmyslovou výrobu ČZ (zbraně, motocykly, současný výrobní program), dudáckou a loutkářskou tradici. V prostorách bývalé komendy maltéžského řádu vznikla zcela nová, v ČR jediná, expozice věnovaná historii a současnosti tohoto řádu ve spojení s historií města. Při realizaci expozic se nezapomínalo ani na děti a různé interaktivní prvky, které jim pobyt v prostorách muzea zpříjemní. Součástí prohlídky jsou i dva animované filmy,

kteří zjednodušenou formou představují příchod johanitů do Strakonice a vývoj hradu od 12. století.

Slavnostní otevření proběhne 1. 4. 2022 od 13.00 hodin na strakonickém hradě.

Muzeum středního Pootaví

Strakonice

Více na
www.muzeum-st.cz

Masopust držíme...

aneb tip na velikonoční výlet

Letošní svátky jara se v Táboře ponесou v duchu českých tradic a masopustních maškar. Od 21. března rozzáří Žižkovo náměstí barevné pentle velikonoční břízy a zákoutí se slaměnými zvířátky a nebudou chybět ani tradiční akce:

17. 3. – 24. 4. Masopust držíme... aneb velikonoční výstava v Galerii 140 – na výstavě budou ke zhlédnutí historické i současné fotografie masopustních průvodů a autentické maškary z Milevska, uvidíte i kraslice jihočeských „maléřeček“, obřadní kynuté pečivo, proutěné ozdoby a rozmanité jarní dekorace. V sobotu 9. dubna budou po celý den probíhat ukázky tradičních řemesel. Během výstavy je pak připravený interaktivní edukační

program pro MŠ a 1. stupeň ZŠ s názvem „Přišlo jaro do vsí“. Děti si v něm ujasní tradici, původ a průběh celých Velikonoc.

9. 4. Velikonoční jarmark na Žižkově náměstí – tradiční trh zpestří koledníci na chůdách, dílničky, dobový dřevěný kolotoč, velikonoční vůz s obří slepicí a kohoutem a dvorek se živými zvířátky. Jarmark doprovodí Formani a Plzeňský mls s lidovými písničkami a tanečníky v tradičních krojích. Od

16 hodin pak Divadlo Kvelb připomene zvyklosti a tradice inspirované velikonočním časem.

Další inspiraci na jarní výlety do Tábora a okolí najdete na www.visittabor.eu.

tābor

www.visittabor.eu

Jaroslav Heyrovský

Před 55 lety zemřel profesor Jaroslav Heyrovský, který část svého života strávil na letním bytě v obci Kařez na Zbirožsku. Jaroslav Viktor Leopold Heyrovský se narodil 20. 12. 1890 v Praze. Vědec světového formátu – profesor fyzikální chemie – proslul jako objevitel polarografie.

Za vynález polarografu získal Nobelovu cenu za chemii, kterou převzal 10. 12. 1959. Profesor Heyrovský je autorem cca 130 knih a odborných článků, během svého života i po smrti získal další četná ocenění. Od poloviny třicátých let 20. století se Jaroslav Heyrovský s manželkou Marií a dětmi Jitkou a Michaelem rád vracel na letní pobyty do kraje svých předků na Rokycansko, kde si v obci Kařez pronajal byt. Oslovil majitele domu č. p. 19 Františka Aubrechta, který mu pronajal dvě místnosti. Tehdy ještě Aubrechtovi netušili, že pod střechu přijali významného profesora a vědce. Domnívali se, že se jedná o běžného letního hosta – „Pražáka, luftáka“. Rodina Heyrovských se s Aubrechtovými velmi spřátelila a strávili spolu mnoho příjemných chvil. Profesor Heyrovský miloval zdejší kraj, procházky po lese a k rybníkům, svojí skromností a nenáročností splýval s životem místních lidí. Manželka Marie pobývala s dětmi v Kařeze celé léto, prof. Heyrovský, pokud mu to pracovní povinnosti umožňovaly, s nimi trávil co nejvíce času. Časté návštěvy jeho kolegů vědců

Pamětní deska na domě č. p. 19 v Kařeze

ze zahraničí, odehrávající se v malých prostorách letního bytu, pak vedly Františka Aubrechta k myšlence, že přenechal Heyrovským většinu svého domu k užívání. Naposledy přijel profesor Heyrovský do Kařeze 9. 10. 1966. Ještě chtěl vidět podbrdský kraj, kde strávil nejkrásnější chvíle svého života v kruhu své rodiny a přátel. Zemřel 27. 3. 1967, pohřben byl na vyšehradském Slavíně. V roce 1972 byla na domě č. p. 19 v Kařeze prof. PhDr. Jaroslavu

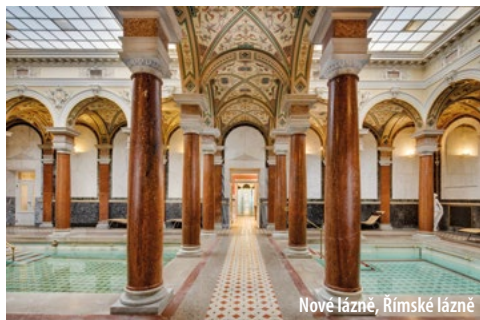
Jaroslav Heyrovský, nositel Nobelovy ceny za chemii 1959

Heyrovskému, DrSc., slavnostně odhalena pamětní deska za přítomnosti členů rodiny a přátel. Okolí Kařezských rybníků, které je krásné v každé roční době a lákalo k procházkám Jaroslava Heyrovského, můžete navštívit také vy.

Více na
www.zbiroh.cz

S rodinou do Mariánek i v zimě

Mariánské Lázně mohou být během zimy a o jarních prázdninách skvělým místem pro rodiny s dětmi. Volné dny tu společně prožijete v krásném prostředí lázní zasazených do horské přírody s čistým vzduchem.

Nové lázně, Římské lázně

S rodinou za zimou do Mariánek

Lázně jsou otevřeny všem a dlouhá léta podporují snahu návštěvníků nemocem předcházet. Hotely společnosti **Ensana** – Nové Lázně, Hvězda, **Imperial** či **Pacifik** – se zaměřují také na rodiny s dětmi.

Velkým zážitkem je návštěva Římských lázní v hotelu **Nové Lázně** s bazény, saunami, parními lázněmi a jinými příjemnostmi. Vodními doplňky okouzlí největší hotelový bazén v hotelu **Hvězda**, k němuž náleží masážní sprchy, vířivka a saunová zóna se solnou jeskyní. V hotelu **Pacifik** nabízejí vedle bazénu, sauny a whirlpoolu také Kneippův chodník.

Dospělí a jejich ratolesti si u nás mohou vybrat z mnoha procedur založených na přírodních zdrojích. Svým relaxačním a zdravotním dopadem jsou vyhlášené klasické a vodní masáže, ale také slatinové zábaly. Blahodárné je působení Mariina pramene v plynné formě, fyzikální terapie, fyzioterapie a inhalace Lesního pramene.

Poloha Mariánských Lázní v oblasti Slavkovský les přináší nejen skvělý pocit z pobytu na čerstvém vzduchu, ale i možnost využít lázní jako lyžařského střediska. Stačí projít mezi hotely **Hvězda** a Centrální Lázně a jste u stanice lanovky Skiareálu Mariánky s dětským hřištěm, lyžařskou školou a školkou.

Hotelové Lázně

Nové lázně, apartmá Rudolf

Děti a dospělí potěší výlet lanovkou do parku miniatur Bohemium, který je plný českých hraček, zámek a dalších památek. Jen pár kroků je to k přírodnímu parku Prelát nebo k lanovému centru Adrenalin park. Po svých lze vyrazit na různé výlety do okolí, anebo popojet dál.

www.ensanahotels.cz

Chmelářské muzeum Žatec

Chmelářské muzeum Žatec

Žatec je skutečnou chmelovou metropolí, kde se chmel pěstuje více než 1 000 let. Takže kde jinde než právě tady by mělo být největší muzeum chmele na světě? A kde jinde než právě ve Chmelářském muzeu byste mohli zažít příběh českého chmele?

Nechte se vtáhnout do historie pěstování a zpracování chmele a okouzlit atmosférou autentických prostor, kde se po dlouhá léta skladoval a balil chmel. Jeho nezaměnitelnou vůni ucítíte hned, jakmile vstoupíte. Muzeum je plné zajímavých exponátů, náradí, velkých fotografií, obrazů a dokumentů. Během prohlídky si můžete jednoduše

Cesta chmelového skřítky pro děti

Lis s Hopem

vé předměty doslova osahat a ověřit, jak fungovaly. Při seriózním poznávání naší historie se tak můžete i pobavit. Vyzkoušejte si na vlastní kůži, jak se vytahoval žok s chmelem mezi jednotlivými patry. Sedněte si do historického traktůrku. Připomeňte si chmelovou brigádu a období „Starců na chmelu“. Dozvíte se, jak se měnil způsob česání chmele od ručního ke strojovému a jaké česací stroje se u nás používaly. Přestože je naše muzeum zaměřeno převážně na historii, i zvědavým návštěvníkům poskytne informace o současném chmelářství, zpracování chmele a obchodování s ním. Milovníci piva ocení zajímavou expozici věnovanou zlatému moku a ujistí se, že chmel se u nás pěstoval, pěstuje a bude pěstovat jako důležitá surovina pro vaření piva. Před vlastní prohlídkou muzea si můžete

vybrat ze dvou úvodních krátkých filmů. Jeden je zaměřen na historii a současnost pěstování a zpracování chmele a druhý, animovaný film, vás humornou formou seznámí s chmelářskou tematikou a představí vám maskota muzea, chmelového skřítky Hopa, který pro mladší návštěvníky připravil cestu chmelářským muzeem. Ti plní zajímavé úkoly a doplňují indicie do hrací karty. Nakonec získají heslo k otevření bedny s pokladem, vyberou si zaslouženou odměnu a získají diplom s právem nazývat se „přítelem chmelových skřítků“. Dospělí návštěvníci si v krátkém kvízu ověří, jak byli pozorní a co si zapamatovali. Po prohlídce Chmelářského muzea pochopíte, proč je kvalitní český aromatický chmel tak důležitý a proč proslavil naši zemi po celém světě.

Chmelový skřítek Hop

Otevřeno

duben–říjen: úterý–neděle 10–17 hod.
Základní vstupné: 100 Kč, snížené: 70 Kč,
rodinné: 190 Kč

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. K čemu sloužil vysoký komín, který je dominantou Chmelářského muzea?

- a) k odvádění vlhkosti vzniklé při sušení chmele
- b) k odvádění oxidu siřičitého vzniklého při šíření chmele
- c) k odvádění spalin vzniklých při vytápění objektu

2. Co je to věrtel?

- a) odměrná nádoba na chmel
- b) chmelářská stolička
- c) koš na česání chmele

3. K jakému účelu sloužily budovy, ve kterých je umístěno Chmelářské muzeum v Žatci?

- a) jako sušárny chmele
- b) jako sklady a balírny chmele
- c) jako pivovar

? Své odpovědi nám pošlete do 15. března z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Deset autorů správných odpovědí obdrží od Chmelářského muzea v Žatci zajímavé ceny.

Chmelářské muzeum
nám. Prokopa Velkého 1952
438 01 Žatec
tel.: +420 724 431 422
e-mail: muzem@chmelarstvi.cz
www.chmelarskemuzeum.cz

PAMÁTNÍK TEREZÍN ZVE

foto © DepositPhotos

VÝSTAVY

do 28. 2. Terezín v srdci

Výtvarná výstava, SŠOS Teplice, předsálí kina Malé pevnosti.

3. 3. – 7. 6. RESPEKT

Výtvarná výstava, plakáty z dílny fakulty umění a designu při UJEP v Ústí nad Labem, předsálí kina Malé pevnosti. Výstava bude zahájena vernisáží 3. 3. ve 14 hod.

10. 3. – 31. 5. Esther Glück – Dopisy pravicovému radikálové, nikdy nenapsané ...

Výtvarná výstava, předsálí kina Muzea ghetta. Výstava bude zahájena vernisáží 10. 3. ve 14 hod.

24. 3. – 25. 5. RésOnances – Navzdory všemu tvořit

Výtvarná výstava reflektuje téma tvorby v mezních podmínkách, výstavní cela IV. dvora Malé pevnosti č. 41. Výstava bude zahájena vernisáží 24. 3. ve 14 hod.

2. 6. – 25. 10. Památník Terezín v proměnách času 1989–2022

Dokumentární výstava historie a vývoje Památníku Terezín po roce 1989, celý IV. dvora Malé pevnosti. Výstava bude zahájena vernisáží 2. 6. ve 14 hod.

2. 6. – 25. 10. Přírůstky do sbírek Památníku Terezín

Dokumentární výstava, celý IV. dvora Malé pevnosti. Výstava bude zahájena vernisáží 2. 6. ve 14 hod.

9. 6. – 31. 8. Výstava děl zaslanych do výtvarné soutěže Památníku Terezín – Memoriálu Hany Greenfieldové

Výtvarná výstava – díla zaslana do XXVI. ročníku výtvarné soutěže, předsálí kina Muzea ghetta. Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže proběhne 9. 6. od 13 hod. v kinosále Muzea ghetta.

16. 6. – 31. 8. Jaroslav Král – kresby

Výtvarná výstava významného malíře v roce, kdy uplyne 80 let od jeho smrti v Osvětimi, předsálí kina Malé pevnosti. Výstava bude zahájena vernisáží 16. 6. ve 14 hod.

AKCE

28. 4. Jom ha-šoa | 14 hod. | dvůr před modlitebnou, Dlouhá 17

Den holocaustu a hrdinství, hebrejsky „Jom ha-šoa ve ha-gvura“, je dnem, kdy bylo zahájeno povstání ve varšavském ghettu (19. 4. – 16. 5. 1943), podle pohyblivého židovského kalendáře připadá na 27. den měsíce nisanu.

2. 5. Výročí poslední popravy v Malé pevnosti

Položení věnců na bývalé popraviště a na Národní hřbitov připomíná den, kdy se na popravišti v Malé pevnosti odehrála na rozkaz K. H. Franka poprava 52 vězňů, poslední, ale největší poprava v historii Malé pevnosti.

15. 5. Terezínská tryzna 2022 | 10 hod. | Národní hřbitov

Vzpomínková akce k uctění obětí nacistické perzekuce, konaná u příležitosti 77. výročí osvobození (cca do 10.30 hod. je Malá pevnost pro veřejnost uzavřena). Po celý den se nevybírám vstupné v žádném objektu Památníku Terezín.

9. 6. Literární a výtvarná soutěž Památníku Terezín – Memoriál Hany Greenfieldové | 13 hod. | kinosál Muzea ghetta

Slavnostní vyhlášení výsledků XXVIII. ročníku literární a XXVI. ročníku výtvarné soutěže.

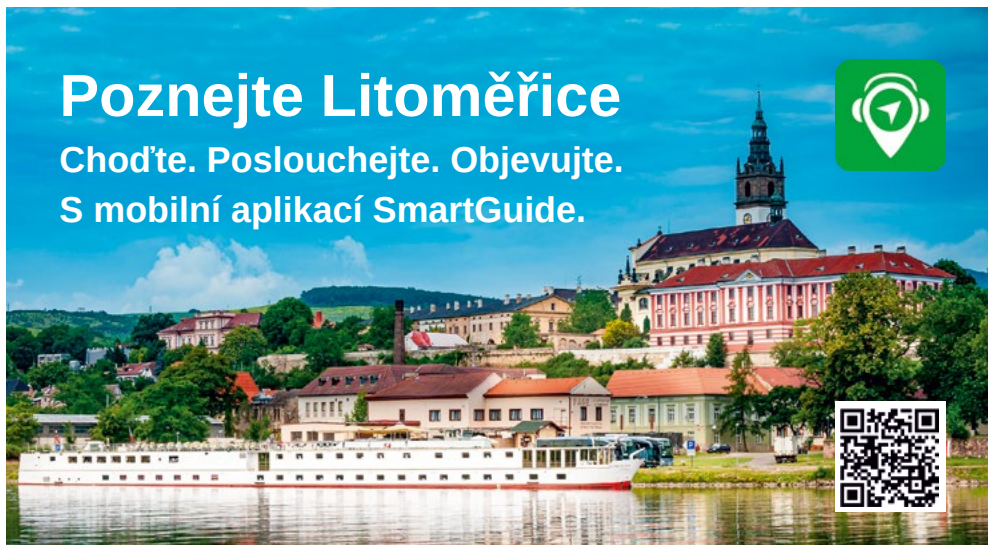
27. 6. Pietní akt u příležitosti 72. výročí popravy Milady Horákové | 10 hod. | pamětní síň, Malá pevnost

JUDr. Milada Horáková (25. prosince 1901 – 27. června 1950) byla československá politička popravená za údajné spiknutí a velezradu během komunistických politických procesů v 50. letech minulého století.

Poznejte Litoměřice

Chod'te. Poslouchejte. Objevujte.
S mobilní aplikací SmartGuide.

SmartGuide není jen aplikace! Je to váš osobní průvodce po více než čtyřech stech světových destinacích. Stáhněte si **zdarma** do mobilního telefonu audiovizuálního průvodce SmartGuide a vychutnejte si Litoměřice podle svých představ.

Tržnice Zahrady Čech

První jarní výstava je zaměřena na všechny zahrádkáře, chalupáře, kutily, zahradníky a milovníky přírody. Zavítat na ní můžete 6. - 10. 4. 2022 denně od 9 do 17 hodin.

Tip na unikátní výstavu v Severočeské galerii výtvarného umění:

Navštivte od 25. 2. do 22. 5. 2022 výstavu **Slavíme 70./Let sbírkotvornou činností** a prohlédněte si nejvýznamnější soubor exponátů z galerijních síní a depožitářů.

Feixův kříž

V Nové Vsi nad Nisou, v místě zvaném U Křížku, najdete jednu z drobných církevních památek. Jedná se o železný kříž s ukřižovaným Kristem z litiny.

Boží muka U Křížku

Na granitovém podstavci je letopočet 1829. Původně byl na železném kříži plechový korpus s namalovaným Ježíšem, Pannou Marií a ještě jednou postavou. Na podstavci byla i bronzová deska, kterou tam na památku svého otce, který zemřel r. 1824, umístili synové Elias a Josef Feixovi. Křížek byl obnoven v roce 2011 Novoveským okrašlovacím spolkem a je kulturní památkou. V okolí vám můžeme doporučit nedaleké skály cestou ke Kynastu.

-felix-

text a foto © KU Libereckého kraje; redakčně upraveno

V Dolním Poohří začíná jaro

Jaro, to jsou nejen Velikonoce, výměna zimních pneumatik za letní, nebo práce na zelenajících se zahrádkách. Je to období, kdy s námi začínají šít všichni čerti. Sedět u počítače se stává skoro nesnesitelným, oči nám stále častěji bloudí k oknům, za kterými se začíná ukazovat modrá obloha, a máme čím dál větší chuť nazout toulavé boty. Zkrátka a dobře, musíme ven.

Sněženky z Poohří

Hradiště Rubín

Raná – pohled z vrcholu Oblík

Někomu stačí vyrazit za město, jiný se chce po zimě vrátit na známá místa, další hledá něco úplně nového. Zejména pro ty poslední máme pár dobrých nápadů. Ne pár. Ještě víc. Celé Dolní Poohří plné dobrých turistických nápadů! Tedy, dovolte nám, abychom se vám opět s přicházejícím jarem připomněli. Region v jižním cípu Ústeckého kraje, jak název napovídá, podél dolního toku řeky Ohře, zdobí čtyři krásná města – Klášterec nad Ohří, Kadaň, Louny a Žatec, spousta dalších městeček a vesnic.

Jarní počasí nás nejvíce láká k procházkám v přírodě. Co takhle zajet si třeba na Lounsko a pokochat se výhledy z vrcholů Červeňák, kde můžete navštívit i Frotzelovu rozhlednu v Ejemově turistické chatě, Oblík, kde si můžete vychutnat Poohří i v podobě produktů z místní farmy, nebo si snad vyšlápnete na Ranou, odkud uvidíte lounské panorama i s oběma zmíněnými vrchy? Že máte rádi historii? Pak jistě rádi navštívíte slovanské hradiště na vrchu Rubín u Podbořan, kde se svou družinou

sváděl boje kupec Sámo. Nedaleko odtud pak můžete navštívit zámek Krásný Dvůr s ještě krásnějším anglickým parkem. Nebo jste filmoví nadšenci a známá filmová místa navštívíte v Žatci?

A mohli bychom jmenovat... Mnoho takových tipů turistických, cyklistických, zábavných a poučných najdete na našem webu www.dolnipoochri.cz a v naší nové publikaci Toulky Dolním Poohřím, kde vás navíc bude provázet významná osobnost regionu. Nebo se za námi zastavte na jarních veletrzích cestovního ruchu. Rádi vám doporučíme výlety a poradíme dle vašich požadavků.

Dolní Poohří

[facebook.com/DolniPoohri](https://www.facebook.com/DolniPoohri)
www.dolnipoochri.cz

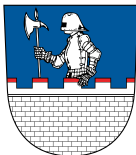
Pohádkové dračí cesty v Březně

Vyhlášená Pohádková dračí cesta, jež je přístupná celoročně a určená hlavně pro rodiny s dětmi, prošla v uplynulém období modernizací a je doplněna o QR kódy, z nichž se dozvíte podrobnosti, které z informační tabule nevyčtete.

Pohádkovou dračí cestu lemují pohádkové bytosti v podobě dřevěných soch. Pro oživení paměti jsou doplněny (nejen při trase cyklostezky) o popisky s uvedením autora, a hlavně o název postavíček. Ty jsou většinou z televizního večerníčku a nejmladší populace je neměla dosud možnost z TV poznat.

Loupežník a jeho žena na Dračí cestě

Informační tabule na stanovišti č. 5

Mapku trasy Dračí cesty s dotazníkem si vyzvednete v Infocentru Březno, otevírací doba je každý všední den od 8 do 12 hod. a od 16 do 20 hod. Během letních prázdnin je otevřeno od 8 do 20 hod., během víkendu od 10 do 16 hod.

Na Pohádkovou dračí stezku vyrazte od vřátnice Severočeských dolů. Po absolvování cesty se můžete vrátit zpět do infocentra, kde odevzdáte vyplněný malý dotazníček. Proto si pozorně prohlédněte obrázky na své cestě,

Stanoviště č. 2 Pohádkové dračí cesty

protože jen správně zodpovězené odpovědi budou odměněny.

Kromě prázdnin si musíte o víkendu dojíít pro cenu na vřátnici Severočeských dolů.

O dalších aktivitách vám podáme informace v místním Infocentru Březno nebo na

www.obecbrezno.cz.

Všichni jste srdečně zváni!

Infocentrum Březno
 Štefánikova 82, 431 45 Březno
 tel.: +420 474 692 016
 mobil: +420 607 028 661
 e-mail: infocentrum@obecbrezno.cz
www.obecbrezno.cz

text a foto © Obec Březno

22. 5. Pouť do Svaté země
večerní kostýmované prohlídky

18. 6. Kadaň 1742, omyl mistra Voltaira
výstava o událostech roku 1742 v Kadani, do 30. 10.

14. 8. Medové odpoledne
nedělní slavnost s ochutnávkou místních medů

23. 8. Život v klášteře
večerní kostýmované prohlídky

Františkánský klášter v Kadani národní kulturní památka

otevřen celoročně,
čtvrtek - neděle od 10 do 17 hodin

www.kultura-kadan.cz

Městské muzeum v Kadani
muzeum@kultura-kadan.cz

Objevte Českou Lípu

Omrzely vás už zimní radovánky? Hledáte cíl, kam se vypravit, i když počasí není právě nejpříjemnější? Chcete poznat něco nového? Pak vás zveme do České Lípy. Město na Ploučnici totiž nabízí příběh historie uranové těžby i pohled na axolotla.

Veřejné akvárium

Centrum textilního tisku

Expozice těžby uranu na Českolipsku

text a foto © Město Česká Lípa; foto Petr Jasanský, Vít Černý, Vladimír Štěpánský

Najdete tu malý tropický ráj, odhalíte tajemství těžby uranu nebo si vlastnoručně vyzkoušíte potiskování textilu. Ve **veřejném akváriu** zavítáte mezi obyvatele tropických vod. Odborní průvodci vás rádi zasvědí nejen do tajů podvodních světů, ale i do mnoha dalších zákonitostí přírody. Zastavte se a poznejte osobně tlamovce, piraně, čichavce, kančíky, ploutvonožce nebo axolotla. Otevřeno je tu od pondělí do pátku od 10 do 13 hodin a od 14 do 17 hodin a o sobotách od 10 do 12 hodin. <http://verejneakvarium.cz/>

Po dvouleté rekonstrukci se dne 3. března otevírá veřejnosti **Vlastivědné muzeum a galerie**

v České Lípě. Naprostou novinkou je **expozi**ce o těžbě uranu na Českolipsku, vybudovaná ve sklepních prostorách muzea. Kolejště s důlními vozy, dřevěné a ocelové výztuže či důlní nářadí vám navodí pocit, jako byste byli ve skutečném dole. Některá zařízení si můžete i vlastnoručně vyzkoušet. Součástí expozice jsou uranové minerály, reliéfní mapa s vyznačenými polohami původních šachet i doprovodné panely vyprávějící příběh historie uranové těžby. Pokud máte rádi přírodu nebo historii, nezapomeňte navštívit také další expozice ve vlastivědném muzeu. V březnu a v dubnu je otevřeno od středy do neděle od 9 do 12 hodin a od

13 do 17 hodin, od května můžete přijít již v úterý. Až do června zaplatíte pouze dobrovolné vstupné. www.muzeumcl.cz

Historie České Lípy je spjata také s potiskováním textilu v někdejších kartounkách. Navštivte **Centrum textilního tisku**, kde se o této technice dozvíte více a také si ji tu můžete vyzkoušet. Odměnou vám bude vlastnoručně potištěné tričko, taška nebo látkový ubrousek. Centrum textilního tisku je od 16. února do 15. dubna otevřeno od středy do soboty od 9 do 12 hodin a od 13 do 16 hodin, od 16. dubna do konce září se návštěvní doba rozšiřuje od úterý do neděle od 9 do 12 hodin a od 13 do 17 hodin. www.lipy.cz

Regionální turistické informační centrum
nám. T. G. Masaryka 2, 470 36 Česká Lípa
tel.: +420 487 881 105-6; mobil: +420 734 260 895
www.turistika.mucl.cz

ŠKOLNÍ VÝLET

KAM?

DO ZOO LIBEREC

JAK?

VLAKEM ARRIVA

DOBRODRUŽSTVÍ Z POZNÁNÍ

**ZOO
LIBEREC**

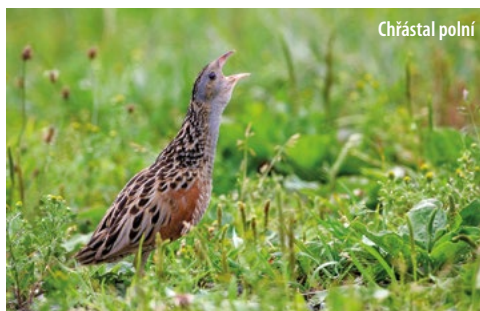
Horské louky Zaorlicka

Přestože to počátkem března ještě není moc vidět, příroda se začíná probouzet. Náš další tip na výlet je nenáročný a měří necelých 8 km. Zavede vás do chráněné krajinné oblasti Orlické hory, na pravý břeh Divoké Orlice u hranic s Polskem.

Výchozím místem je parkoviště na Jadrné v Orlickém Záhoří. Odtud se vydáte po naučné stezce Historické tavení skla směrem na Zelenku, kde je krátká odbočka.

Po polní cestě směrem k hranicím si můžete prohlédnout dokončenou obnovu potoka Zelenka. Jeho koryto po řadu let připomínalo rovný kanál. Výsledkem úpravy je pestří potok s řadou úkrytů pro vodní živočichy. Vybudovaly se také tůňe, které jsou domovem obojživelníků a vodního hmyzu. To vše zpomaluje odtok vody z území a krajina pak lépe zadržuje vodu.

Na rozcestí pokračujte podél přírodní rezervace Bedřichovka po stejnojmenné naučné stezce. Dalším zastavením je přírodní rezervace Trčkovská louka. Zdejší louky jsou jedny z mála, které si zachovaly původní podmáčený charakter. Roste zde řada vzácných rostlin, třeba orchideje. V minulosti tu byla vyhlášena ptačí oblast Orlické Záhoří, která chrání chřástala polního. Hlas tohoto vzácného ptáka připomíná přejíždění po hřebenu.

Do přírody se s námi můžete vydat i jinak. Stačí si vybrat na www.snamidoprirody.cz.

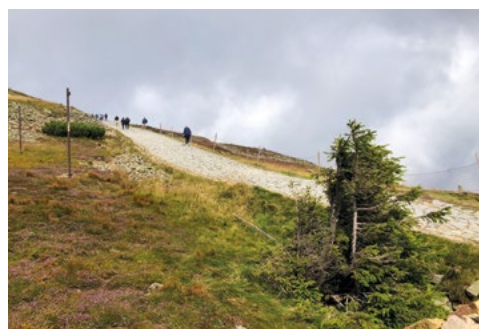

www.nature.cz

Malý, ale nejvyšší

I kdyby trpaslík vylezl na kopec, stále zůstane trpaslíkem. V tomto případě se však jedná o jinou zajímavost, takřka jíz z říše botanické nebo lépe řečeno dendrologické. Jde o smrk ztepilý (*Picea abies*), který roste nejvýše u nás.

Nemá to ale vůbec jednoduché. Vypadá sice jako trpaslík, ale už je mu stovka let, přesně tak odborníci odhadují jeho stáří. Po celý svůj život bojuje s extrémním počasím, povětrnostní vlivy mu den co den připomínají svoji sílu. Navíc to není strom jedinec, jak známe smrky v lese, ale jedná se o shluk kmínků pocházejících původně z jednoho společného jedince. Dochází k tomu takzvaným zahřizemím větví, kdy se spodní kraje větve dostanou do půdy, zakoření a z nich vyrostou další stromky. Možná právě proto smrková rodinka dobře přežívá na jihovýchodním úbočí Krkonoš, přesněji Sněžky, v nadmořské výšce 1 563 metrů, nedaleko Cesty

česko-polského přátelství. Nejvyšší člen trpasličí rodinky dosáhl výšky 2,2 metru. Svým tvarem patří do rodiny „vlajkových“ stromů, kdy větve ve střední části kmene na návětrné straně chybí. Jsou obroušené krupkami ledu a sněhem a jediné větve jsou pak ve směru převažujícího větru k jihovýchodu do Jeleního dolu. Zajímavé na tom všem je, že horní hranice lesa v oblasti Sněžky se pohybuje v rozmezí od 1 300 do 1 350 metrů nad mořem. Přejme proto smrkové trpasličí rodince stále zdraví a mnoho sil do dalších klimatických extrémů.

-red-

foto © Ivaček Drahňý, Správa Krkonošského národního parku

Oáza klidu v rušném centru města

Probouzející se příroda zve nejen k procházkám a výletům, ale také k rozjímání, urovnání si myšlenek a k meditaci. V Ústí nad Orlicí najdete hned dvě meditační místa.

Jedno z nich je v parku u kostela v centru města. Revitalizací starého hřbitova a bývalé márnice zde vznikla meditační kaple sv. Jana Pavla II. Vyzdobena je ne-tradiční podlahou s podsvícenými skleněnými mozaikami a stylizovaným srdcem uprostřed a její stěny zdobí fresky několika andělů. Prostor dotvářejí trubcové zvony, které snadno rozezníte pohybem ruky. To, že se kaple nachází v klidném prostředí parku v blízkosti kostela, samo o sobě navozuje atmosféru klidu a rozjímání.

Druhým oddychovým místem pro meditaci může být křížová cesta. Vede po severní straně

kopce Androva chlumu kolem 14 kapliček. Šest kapliček bylo v roce 2021 opraveno a současně byla vytvořena dvě odpočinková místa, byly instalovány nové lavičky a obnoveny informační tabule.

Cesta vás dovede až na vrchol nad městem k turistické chatě Hvězda a rozhledně, kde svou pouť můžete zakončit výhledem do krajiny a posezením na venkovní terase chaty s občerstvením.

Obě meditační místa jsou součástí Turistického okruhu městem, na němž můžete poznat dalších deset zajímavých míst ve městě Ústí nad Orlicí a jeho okolí.

[ou] Město Ústí nad Orlicí

Turistické informační centrum
Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí
tel.: +420 465 514 271
e-mail: ic@muuo.cz
www.ustinadorlici.cz
www.poznejustinadorlici.cz

Výlet s nevšedními zážitky

Vydejte se do Permonia – zábavního parku s příběhem. Užijete si aktivní zábavu, poznání, historii i adrenalinové zážitky spojené s historií těžby černého uhlí.

Projdete se nadzemním bludištěm imitujícím důlní chodby, vyzkoušíte vory na důlním jezírku, prohlédnete si nitro sopky, zavítáte do pralesa, objevíte hornickou dílnu a zažijete temné štoly v podzemí. Vyzkoušíte lanové centrum Pavoučí past, obří sjezd z těžní věže a lanové propojení dvou věží s názvem Industriální stezka. Příběh parku o šesti permonících je inspirován místními pověstmi. Vydejte se po stopách oslavanských permonů v interaktivní hře Magic permon a zdolajte jejich překážky. Jen tak dojdete do tajemné Šachthalu a získáte jedinečnou odměnu.

U Permonia se nachází Duhový svět, pohádkový park pro nejmenší návštěvníky, plný zábavných aktivit. Jsou zde kouzelné tůňky, mlhoviček, pohádkové leoporelo, permonické sloje, houpánky

nebo tobogán. Děti při pobytu v parku zapojí svou obratnost, rozvíjí myšlení a podněcují svou fantazii. V parku žije duhová víla Permína, kterou děti vysvobodí z tajemné komnaty prostřednictvím pohádkové hry Duhová kapka a získají krásnou odměnu.

Park je oblíbeným cílem rodin s dětmi, školních výletů, firemních akcí, ale i zájemců o industriální památky díky těžní věži KUKLA, která tvoří srdce areálu.

DUHOVÝ SVĚT Park pro nejmenší **permonium®** zábavní park s příběhem

Permonium® zábavní park s příběhem
Padochovská 31, Oslavany
tel.: +420 546 492 219; mobil: +420 724 380 529
www.permonium.cz

Beton v přírodě?

Asi vám to přijde jako nevhodná kombinace. Ale jsou případy, kdy to neplatí. Co byste takhle řekli sochám a plastikám Michala Olšiaka.

Socha Zebra v Bystřici nad Pernštejnem

Autor plastik zvířat a prapodivných bytostí se narodil v roce 1978 ve Žďáru nad Sázavou. Jeho hlavním materiálem je beton a písek, popř. kámen. Jeho výtvořky můžete potkat nejen v jeho rodném kraji, ale i jinde v ČR, Itálii a Německu. Poslední dobou se soustřeďuje na monumentální díla, která se snaží začlenit do přírody. Tento záměr se setkává také s odmítáním a názory v tom smyslu, že taková tvorba rozhodně nepatří do Chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy. Navzdory kritice se v průběhu času veřejnost dočkala postupného odhalování jednotlivých děl. A kde je najdete? Tak třeba sousoší Hraniční kámen, lev a orlice představuje hranice mezi Čechy a Moravou a nachází se na břehu Pilské nádrže. Znamého komika Charlie Chaplina s neodmyslitelnou buňkou můžete spatřit poblíž náměstí Republiky ve Žďáře nad Sázavou. A když vyjdete za město po modré turistické značce, můžete se seznámit na vyhlídce Starým Dvorem s Mamlase. V údolí Sázavy narazíte na Mamuta a s třímetrovým Výrem se potkáte v chatové osadě Yukon. K nejzajímavějším patří asi socha Zebra z roku 2015 v Bystřici nad Pernštejnem. Tak se zkuste při toulkách přírodou Vysočiny více rozhlížet a potkat se s jejími nevšedními obyvateli.

-babok-

foto © vysocina.eu

Čtyři palice

Co takhle výlet do přírody a na skály. Můžete na ně i lézt nebo je jen obdivovat s jistotou pevné půdy pod nohama. To jsou Čtyři palice ve Žďárských vrších.

V roce 1990 byla vyhlášena ve Žďárských vrších na ploše bezmála 40 hektarů přírodní rezervace Čtyři palice. Na katastrálním území České Milovy v nadmořské výšce 635–732 metrů nad mořem jsou pod ochranou státu rulové skalní útvary modelované mrazovým zvětráváním se zchovalými původními lesními porosty Žďárských vrchů. Z pohledu botanika jsou nejčastějšími druhy smrky, buky, jedle, javory aj., fauna je zastoupena rejstříkem bezobratlých nebo obojživelných živočichů nebo ptáky. Čtyři palice tvoří

Přírodní rezervace Čtyři palice

skupina tří hlavních skalních útvarů – Děvín, Paličatá a Tvrz – a navazujícího skalnatého hřebene Opomenutá. Nejzajímavější ze skupiny je asi skála Paličatá. Jedná se o masivní hranatý útvar s třicetimetřovou stěnou, která je ukončena čtyřmi bloky – palicemi (Sfinga, Kobyla, Paličák a Bašta). Kromě výletníků je to lákavý terén pro celoroční aktivity registrovaných

horolezců, kteří zde mají k dispozici až 51 lezeckých tras. Přístup ke skalám Čtyři palice najdete snadno po turistických značkách směrem od Milov, Křižánek nebo ze Svratky po červené značce přes zámek Karlštejn, dále po modré značce přes Zkamenělý zámek a Milovské perničky.

-liban-

text a foto © Strojírna Oslavany, spol. s r. o.

foto © Wikimedia Commons

**muzeum
olomouckých
tvarůžků**

Navštivte náš stánek na
TVARŮŽKOVÉM FESTIVALU
v Olomouci
23. a 24. 4. 2022

- individuální prohlídky
- celoroční provoz
- interaktivní prvky
- bezbariérový vstup
- rezervační systém
- retro kino
- otevřeno 7 dní v týdnu

Muzeum Olomouckých tvarůžků
Palackého 2, 789 83 Loštice
tel.: +420 583 401 217
e-mail: awmuzeum@tvaruzky.cz
www.tvaruzky.cz

Kterak Sendivoj k zámku přišel

Přijít shodou okolností k zámku, to se nestává každý den. Michalu Sendivojovi spadl do klína zámek v Kravařích. Císař tím zabil dvě mouchy jednou ranou.

Císař Ferdinand II. dlužil polskému šlechtici, a tak dostal nápad. Kravaře, které předtím zkonfiskoval, mu přenechal. Sendivoj měl pro Kravaře další dobrou volbu, když jeho dcera v roce 1636 přinesla Kravaře do sňatku s brandenburským šlechticem Jakubem Eichendorffem. Jeho rod v letech 1721–1728 radikálně změnil zámek v duchu vrcholného baroka a v podobě čtyřkřídle budovy s uzavřeným nádvořím jej můžeme obdivovat prakticky dodnes. Rod Eichendorffů vlastnil kravařské sídlo do roku 1782, kdy jej pro značné dluhy prodal. Současně s přestavbou zámku vznikl rozsáhlý park se stovkou druhů různých stromů a keřů a s několika rybníky. Jeho dnešní rozloha dosahuje 19 hektarů a větší část tvoří golfové hřiště. Dramatické chvíle přinesl do života zámku ničivý požár v roce 1937 a bombardování v roce 1945, po nichž došlo jen

Alchymista Michal Sendivoj ze Skorska, obraz od Jana Májka, 1867

k provizornímu zastřešení. Požáru unikla jen zámecká kaple, jejíž interier je původní. Náročná oprava proběhla v letech 1955–1970. Dnes patří zámek městu Kravaře, které reprezentativní prostory využívá například pro svatební obřady. Pro návštěvníky je kromě prohlídky samotného zámku rovněž zajímavé místní regionální muzeum se stálou expozicí.

-babok-

foto © Wikimedia Commons

Galovské lúky

Horské květnaté louky a pastviny s prameništěm na svazích hřbetu pod vrchem Hrachovec (776,7 m n. m.) najdeme v Ráztocké hornatině. Přesněji to je Veřečenská vrchovina 3,5 km od obce Huslenky. Přírodní rezervace tu byla vyhlášena v roce 1952 na rozloze pouhých 1,9516 ha, nově vyhlášena a rozšířena byla v roce 2003.

Horské louky jsou domovem mnoha chráněných a ohrožených druhů rostlin, jako např. vstavačovitých (Orchidaceae), a ukrývají jednu z největších populací prstnatce bezového na Moravě. Zajímavostí je barevný výskyt květů prstnatce bezového, které se mezi sebou kříží v červené a žluté. V době květu nelze přehlédnout mečík střechovitý. Naopak pozornosti uniká nenápadná kapradina hadí jazyk obecný nebo vzácný hořeček žlutavý pravý. Při lesních okrajích roste žlutě kvetoucí, jahodám podobný řepíček řepíkovitý, u nás jen v karpatském

Galovské lúky

Prstnatec bezový

pohoří. Významným druhem je také škarda ukousnutá. Na loukách se vyskytují zejména motýli, jako ohniváček modroleký, hnědásek jitrocelový, modrásci, perleťovci a okáči, z brouků např. zlatohlávek tmavý. Z obojživelníků a plazů to je ještěrka živorodá, slepýš křehký a užovka obojková. Rezervace je součástí biotopu čápa černého, hnízdí tu tuhýk obecný, potkáte tu i jeřábka lesního. Okolní lesy obývá rys ostrovid a občas se sem zatlouá medvěd hnědý. Galovské lúky leží mimo značené turistické trasy.

-lgs-

foto © Wikimedia Commons

i Kolín

Jeruzalém na Labi

Jeruzalém na Labi – kolínský židovský klenot

Nenechte si ujít unikátní soubor kolínských židovských památek – část ghetta se synagogou, dva židovské hřbitovy, kameny zmizelých. Přivítá vás nově zrekonstruované Městské informační centrum.

www.jeruzalemnalabi.cz

i Jindřichův Hradec

Výstavu HIC ET NUNC Patrik Proško – visual artist je možno zhlédnout v Muzeu Jindřichohradecka až do 15. 4. 2022. Nechte si roztočit pětimetrovou železnou kinetickou plastiku na gotickém rajsském dvoře a zhlédněte přes čtyřicet site specific projektů v muzejních arborech.

infocentrum.jh.cz

i Turistické informační centrum Kadaň

Místo, kde se dozvíte o všem, co se děje v Kadani. Zde získáte tipy na kulturní akce a užitečné informace o Kadani. A k tomu všemu si u nás ještě můžete zapůjčit nebo uschovat kolo či elektrokolo. Přijedte objevit krásy Kadaně a okolí, těšíme se na vás.

www.kultura-kadan.cz

i Třebíč

Ochutnejte Třebíč!

Poznejte památky zapsané na prestižním seznamu UNESCO, které obdivuje celý svět. Okořeňte si svůj volný čas zážitky i poznáním.

www.visittrebic.eu

i Jablunkov

Skalní útvar Belko

Nad pokojnou řekou Olšou se tyčí skála ve tvaru hříbu. Kdysi na ní stávala malá tvrz, ve které podle legendy žil loupežník a rytíř Belko. Skála Belko a říční kaňon jsou oblíbená výletní místa u nás.

www.jablunkovsko.cz

i Hradec nad Moravicí

Kružberská přehrada

Pojďte si udělat jarní vyjíždku po okolí Kružberské přehrady, která je druhým největším vodním dílem na severu Moravy. Zásobárna pitné vody pro Ostravu může být dobrým tipem na cyklovýlet.

www.ichradec.cz

i Kralupy nad Vltavou

KRALUPY
NAD VLTAVOU

Mají mnoho půvabných míst a turistických atrakcí. Kralupy se také mohou pochlubit skvělým kulturním a sportovním vyzítím. Svoje putování po městě a jeho okolí můžete zahájit v Turistickém informačním centru i Café u kralupského mostu.

www.mestokralupy.cz, www.infokralupy.cz

i IC Ostrov

OSTROV
MĚSTO

Zámecká zahrada v proměnách času – svět múz a nadpozemské krásy.

Multimediální expozice představí zámeckou zahradu v Ostrově, která byla nazývána osmý div světa a stala se inspirací pro mnohé zahrady v Čechách i v Evropě.

www.icostrov.cz

i IC Liberec

Visit[^]Liberec

Vždy **1. sobotu v měsíci** pořádáme komentované prohlídky největšího libereckého krytu civilní obrany, který měl ochránit až 1500 lidí před účinky zbraní hromadného ničení. Uvidíte ukázky plynových masek, ochranných obleků i strojovnu s filtračně-ventilačním zařízením.

www.visitliberec.eu

i Kyjov

Doporučujeme vám k návštěvě tvrzíště Klobouk v Nechvalíně, kde objevíte pozůstatky středověkého hrádka z 13. století, které svým tvarem připomínají klobouk. V oblasti osídlené již v době Velké Moravy tak poznáte i středověké dějiny našeho okolí.

www.mestokyjov.cz

i Hukvaldy

Zvonička na Fojtově vrších

Udělejte si krátký výlet na Fojtovy vrchy a na jejich vrcholu ve výšce 424 m n. m. navštívte místo se stylovou zvoničkou. Můžete si zde zazvonit a něco si přát. Navíc je zde nádherný výhled na Hukvaldy, Kopřivnici či Ostravu.

www.ic-hukvaldy.cz

i Zlín

Poznejte jedinečnou architekturu s nezaměnitelným výrazem. Typické červené domky, tovární areál, mrakodrap s pojezdovou kanceláří a vyhlídkovou terasou, architektonický skvost Památník Tomáše Bati a řada významných vil se řadí mezi top památky.

www.ic-zlin.cz

Pivní lázně na Tachovsku se staly vyhledávanou turistickou atrakcí. Návštěvník je zde položen do velké vany, kde si může vychutnávat uhlíčitou koupel s příměsí chmelu, který působí...										
POMŮCKA: ARVY, LSD	CITOSLOVCE VOLÁNÍ	OBTÍŽNÝ HMYZ	NÁRODNÍ SKOLA ZKR.	MUŽSKÝ HLAS	SOUZVUK TONU	 PŘIBLIŽNÉ ZKR.	INICIÁLY HERCE VYSKOČILA	2. DÍL TAJENKY	ČÁSTI OBLÍ	
HONEBNÍ REVÍR						OZNAČENÍ KARET				
ALE						BĚH KONĚ NÁZEV PÍSMENE V				
ZESÍLENÝ POPEVEK			NOČNÍ PTÁK LÉČIVÁ ROSTLINA				DĚTSKÝ POZDRAV ŘEŠETO			
CHVALO-ZPĚV				KARETNÍ HLÁŠKA SPORTOVNÍ KLUB ZKR.		NOUZOVÉ VOLÁNÍ MALÝ KUŇ				
 VŠ CHEMICO-TECHNOLOGICKÁ		DRUH DROGY 1. DÍL TAJENKY				KOPÍ MN.Č. ŘÍMSKÝCH 1595				
POCHODOVÝ POVEL					HESLO DRAVÝ PTÁK					OSOBNOST
KŠANDY				KLONY POVZDECHNUTI						
CITOSLOVCE SMICHU			ČISTIDLA MOTORŮ DRUH PÁSOVCE				ZNAČKA KILOGRAMU BIŘIC			
ASJEC						UMĚLECKÁ DVOJICE CHEM. ZN. KŘEMÍKU				
 OPÁLENÍ PLETENINA						INIC. HERCE RAŠILOVA ZNAMENÍ ZVĚROKRU.		PŘEMÍSTOVATI V RUCI		ŽALUDEČNÍ LÉK
INFORMACE					POPÍNAVA ROSTLINA NEMLUVÍCI					
DUO				CHEM. ZN. NEONU SPIŠOVATEL VIKTOR		PRAŽSKÝ PRIMÁTOR ÚŘAD ZASTAR.				
INICIÁLY HERECKÝ RYBOVÉ			DÍVKY ZAST. ZÁKON ŽIVNOSTENSKÝ			ZVRAT. ZÁJMENO SL. CHEM. ZN. ERBIA				
BIOKATALYZÁTOR						DĚLKOVÁ MÍRA				
OBTÍŽNÝ						TROJICE MN. Č.				

Správné odpovědi a výherci

KAM PO ČESKU, LEDEN–ÚNOR 2022

Celkem došlo 1 764 odpovědí, 1 712 z internetu a 52 dopisů, z toho 1010 žen a 754 mužů.

Edice ČT

otázka: Jak se vyrábí ovocné kůže?

odpověď: a) sušením ovocného pyré

soutěžilo: 701 čtenářů; 668 správně; špatně 33

výherci: B. Tichá, Chotěboř; D. Žampach, Vimperk; M. Gajdurusová, Sudoměřice

Fotohádanka

otázka: Poznáte místo na fotografii?

odpověď: a) zámek Jemniště

soutěžilo: 585 čtenářů; 573 správně; 12 špatně

výherci: J. Kubelková, Hlinsko; L. Chlum, Pelhřimov; Z. Štěpánková, Mořice

Křížovka

...mezi obcemi Temešvár a Podolí

soutěžilo: 478 čtenářů; 476 správně; 2 špatně

výherci: L. Voznicová, Šilheřovice; A. Řehořová, Doksy; Š. Václavíková, Ostrava

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

Poznáte místo na fotografii?

- a) hrad Pecka
- b) hrad Kunětická hora
- c) hrad Krakovec

Tajenku křížovky a odpověď na fotohádanku nám zašlete do 15. března z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Dvakrát tři autoři správných odpovědí obdrží mapu věnovanou vydavatelstvím Kartografie PRAHA.

POZOR: Podmínky soutěže najdete na www.kampocesku.cz/vseobecne-podminky. Nevyzvednuté nebo nepřevzaté ceny výhercem do 30 dnů od jejich zveřejnění propadají bez náhrady.

Karlovarský kraj
Žijeme regionem

JEDNA
DESTINACE
DVOJNÁSOBNÉ
ZÁŽITKY

www.zivykraj.cz

HOLIDAY WORLD

&

REGION WORLD

MEZINÁRODNÍ VELETRHY CESTOVNÍHO RUCHU A REGIONÁLNÍ TURISTIKY

18.–20. 3. 2022

MIMOŘÁDNĚ V SOUBĚHU
S VELETRHEM
FOR CARAVAN

www.holidayworld.cz

ZÁŠTITA

CzechTourism

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

SMO
SINCE 1963 AČESKÉ CESTOVNÍKOVY

ODBORNÁ SPOLUPRÁCE

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ
PARTNER

MEDIÁLNÍ
PARTNEŘI

DOPROVODNÝ
PROGRAM

OFICIÁLNÍ
PŘEKLADATEL

MÍSTO
KONÁNÍ

OFICIÁLNÍ
VOZY

